

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4-basábos perit sor egy-szer 20 f.
minden hirdetésért 15 f. c.

Nyitási díj 40 f. c.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: És most . . . ?
- Harc Cserebnyés ellen.
- Február 8.
- A király és a koalíció.
- Aradmegyei emlékek Széchenyi Istvánról.
- A király esküje.
- Zsúr-témák.
- Két orvos tragédiája.
- Uriasszony a vádlottak padján.
- Alkú a férj életére.
- A csanádi politikai pörök.
- A sikkesítő színházi titkár.
- Aradi nők és a Kossuth-kultusz.
- Tárca: Egy kutya, meg egy asszony.
- Írta: Kaszab Géza.
- Csarnok: Böszöke. Írta: Balassa József.

És most . . . ?

Arad, február 5

Végletek közt hányódik a magyar válságnak viszontagságos hajója. Szombaton már készen volt a kombináció szövetségén a koalíciós kormány névsora, sőt az államtitkár-jelöltek is megszülettek, s vasárnap délután megjelent a házfelosztás réme, előre vetette ármányát a parlament nélkül való kormányzás és megcsillant a fénye az abszolutizmus szuronyainak. Tegnapelőtt még csupa béke, csupa öröm, — ma csupa árny, csupa harci jel.

Kétségtelen, hogy a helyzet rosszabbul áll, a mióta a király kijelentette, hogy nem járul hozzá a koalíció előterjesztéséhez. Annyival nagyobb megdöbbenést keltett ez, mert mindenki előtt tudott dolog,

hogy a koalíció a legcsekélyebb körre szorította föltételeit. Ugron olyan határozott leszerelést látott benne, hogy miatta a faképnél hagyta a vezérlőket. Ha ezt se fogadja el a király, — lehet akkor egyáltalán kibékülésről beszélni?

Annak a beszélgetésnek, amelyet Andrassy a királylyal folytatott, hiteles történetét nem ismerjük. Ha a legjobban beavatottak meg is tudják, az ujságok nyilvánossága előtt titok fog maradni. Andrassynak ez a kijelentése, hogy „a király nem járult hozzá a koalíció propositióihoz“ inkább egyenes visszautasítást sejtet, mint a békétárgyalások láncolatába szervesen beilleszkedő kapcsot. De maga Andrassy hozzátette: „a tárgyalások folytatása nincs kizárva.“ Ez politikai nyelven annyit jelent, hogy a vasárnapi audiencia után is lehet keresni formát, amelyhez a korona és a koalíció hozzájárulhat.

S kétségtelen, hogy ez a forma alig születhetik meg úgy, ha csupán az egyik félnek: a nemzeti követelések nevében tárgyaló koalíciónak kell engedni. Nem tudni, hogy most is Goluchovski műkedvelősködik-e a magyar politikában, vagy a hadügy vezérei féltik a kelleténél jobban a hadsereg érdekét? De bármelyik részen, vagy bárki tanácsolja a koronának a magyarokkal szemben való merev álláspontot: az nagyobb ellensége a királynak és a dinasztának, mint bármelyik író, vagy költő, akinek cikkét, vagy

versét felségsértés miatt elkobozzák. Nem olyan bizonyos, hogy az abszolutizmus mindenre csálhatatlan szer lenne. Az abszolutizmus az egész nemzetet szembe helyezheti a királylyal. Amíg csak a katonai kérdésekről van szó, megoszolhatnak a nézetek arra nézve, hogy mennyire sürgősek, vagy nélkülözhetetlenek ezek: mihelyt az alkotmányt fölfüggesztik, akkor nem lesz véleménykülönbség a magyarok között. S e mellett erősen kétséges, hogy az abszolutizmussal ma lehet-e boldogulni úgy, mint a régebbi időkben, a mikor a jogok és a szabadság iránt való érzések, a nemzeti öntudat nem volt annyira kifejlődve, mint ezekben a napokban. S vajjon a király, egy hosszú, tapasztalatokban gazdag élet alkonyán, a király, aki élő tanúi közé tartozik Európa nagy átalakulásainak, s aki trónjának erősségét nem is a maga, hanem utódai számára építi, — a bölcs öreg király hozzájárulhat-e ahhoz, ami a magyarok között teljesen kiirtaná a dinasztikus érzést; s felidézheti az olyan érzéseket, amelyek ma talán könnyű szerrel elfogathatók, s bir velük a fegyver hatalma, — de megerősödvén és terjedvén, később a trónnak erős veszedelmei lesznek?

De a vezérlő-bizottságnak, amelynek kezébe most az ország sorsa s az ezzel járó súlyos felelősség van letéve, szintén nem szabad arra az álláspontra helyezkedni, hogy az utolsó szót már kimondta.

Egy kutya, meg egy asszony.

Írta: Kaszab Géza.*

Megengedem, tisztelt hölgyeim, hogy az ndvariatlanság legszelső fokán is tulmentem, mikor biztos tudatában annak, hogy önök is képviselve lesznek a hallgatóság között, ilyen címet adtam felolvasásomnak. Bővebb mentegőzés helyett azonban kérem önöket, hallgassák meg az elmondandó történetet, s be fogják látni, hogy históriában a kutyan fekszik a drámai intrikusok felelőssége. Az asszonyi politika, amelyről rögtön szó lesz, megbukott egy egyszerű kutya passzivrezisztenciáján, s így akarva-nemakarva, át kellett engednem ennek a háziállatnak a cimbéli elsőséget.

A kutya Hektornak hívták. Közönséges, lompos juhász kutya volt, minden különösebb kvalitás és tehetség nélkül. Csupán ugatni tudott, azt is valami kegyetlen rekedt hangon, mintha ifjabb éveiben tenorista lett volna a Csorvársra járó szintársulatnál. Egyébként pedig ő volt egyetlen barátja csorvási Balogh Bendének, aki a falutól negyedórára fekvő kastélyban lakott.

Ennek a kastélynak Balogh Bendével együtt furcsa híre támadt idők folytával az egész vidéken. Azt mesélték róla, hogy esztendő óta csak egy asszony tette be oda a lábát; a kövér és félszemű Csámporné, aki gazdasz-

szonya volt Balogh Bendének. Ő viselte az övén azt a hatalmas kulcesomót, amelynek csöngésére vonítva szaladtak össze a csorvási kutyák, ha a tisztes koru hölgy bejött a faluba bevásárlások céljából. Őt tartotta Balogh Bende a világ egyetlen erkölcsös asszonyának, és csakugyan: a legöregebb csorvásiak sem emlékeztek reá, hogy Csámporné valakivel viszonyt folytatott volna. A gyógyszerháros ugyan azt beszélte, hogy ebben a tényben nem Csámporné a hibás, hanem a falu Don Juanjai; de tudvalevő dolog, hogy minden falusi patikus fekete-májú ember, s így nem vehető komolyan a tőlük eredő pletyka.

Balogh Bende azonban tényleg nem türt más nőt maga mellett, mint Csámpornét. Mondják, hogy ennek a dolognak az alapja valami szomorú esetből eredt, amikor is Balogh Bendét rutul elhagyta az orfeum-énekesnő, akire szíve és erszénye kincseit ifjúkorában pazarolta. Denique, semmi közöm a multhoz, csak annyit kívánok még megjegyezni, hogy eme szomorú ügy után tért haza Balogh Bende Csorvársra, ahol rögtön kihordatott a kastélyból minden nőszemélyt, természetesen Csámporné kivételével és megkezdte az új életet, amely hasonlított a középkori oligarchak életéhez. Mindjárt első nap huszonöt botokat vágatott az egyik béresre, aki megrugta a Hektort. A huszonöt bot után a tisztartó két zsák lisztet utalványozott ki a béresnek, aki aki ettől fogva annyiszor rugta oldalba a kutya, hogy csakhamar csinos házat építettett a Balogh-

granáriumból elhordott lisztek, kukoricák és más termények árából. A huszonöt botok dívatba jöttek a kastélyban. Egyszer megtörtént, hogy valami szocialista vezér hirt hallván eme állapotokról, benézett a csorvási kastélyba és szerencsétlenségére ép akkor, mikor a kisbéres feküdt a deresen. A szegény fiut megcsipte Balogh Bende, mikor egy lánnyal beszélgetett . . .

A szocialistában felforr a vér és szónoklatot tartott, amely abban csucosodott ki, hogy az ember nem kutya. Hogy így, amugy ő feljelentést tesz a szolgabíronál. Akkor mondta Szeptember Mihály öregbéres a következő emlékezetes szavakat:

— Az apja keservit kendnek, hát mán ezt a kis keresetet is irigyli a szegény embertől?

A szocialistát elverték és maradt minden a régiben. A kétezer holdas birtok győzte a botokat. Balogh Bende vadászni járt a Hektorral, akit még Csámpornénál is jobban tisztelt, mivel a kutya egyszer megmentette az életét. Hogy milyen körülmények között történt ez az életmentés, az nem tudható; de megtörtént. A megszokás külföldben is nagyon együvé láncolta őket. Az ember kényeztette, becézte az állatot, nem birt ellenné nélküle. Hektor pedig politikus volt, aki értette, hogyan lehet a jó viszonyt fentartani. Csupán akkor támadt közte és Bende ur közt nézeteltérés, ha az utóbbi észrevette, hogy a kutya szerelmi ügyekben elcsavargott a faluba.

Ilyen viszonyok közt érte el Balogh Bende

* Fólolvastatott a Kőlcsey-egyesület irodalmi szakosztályának október 27-iki estélyén.

Minek előtte Andrásyval a királynak szóló iratot utnak indították, az volt az uralkodó szempont, hogy a békét meg kell kötni, mert utóvégre „jobb a béke vezényszó nélkül, mint az abszolutizmus alkotmány nélkül.” Lehet, hogy a király vasárnapi válasza kevesebb lehetőséget ad a vezényszónak, mint a mennyit a vezérő-bizottság fenn akart tartani; de a béke szükséges volta semmivel sem csökkent, sőt talán ép a béketárgyalások alatt nyilatkozott meg legjobban. A vezérő-bizottságnak tehát nem szabad se az egyéni érzések, se a közvetlen közelségükben élő tömegek hangulata által magát vezetnie. A béke gondolata vezesse a tárgyalásokban.

A tárgyalásokat folytatni kell, királynak és koalíciónak egyaránt. Nem szabad letérni erről az ösvényről s a harc meggyéjére csapni. Deák Ferenc, aki egyforma tekintély mind a két fél előtt, ezt mondotta: „Puskaporral már nagy és erős várakat romboltak szét, de még egy kis kunyhót se építettek föl.” Nos, ez egyformán áll ugy a király, mint a koalíció puskaforára, — ha azt használni akarnák.

Harc Cseresnyés ellen.

Csanádmegye zajos közgyűlése.

(Csendő-attak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 5

Csanádvármegye törvényhatósági bizottságának többsége, mely hadilábon áll Cseresnyés János főispánnal, ma vitta meg a passzív rezisztencia alkalmazásával első diadalmas csatáját a megye közgyűlésén. E bizottsági tagok előzetes megállapodása szerint Návay Lajos dr. orsz. képviselő, a tárgysorozatra kitűzött valamennyi pontoknál — s ilyen kilencvenhárom volt! — azt indítványozta, hogy a

határozathozatalt halaszszák *jobb időkre*. A tulnyomó többség magáévá tette ezt az indítványt és így a közgyűlés egyetlen egy pontnál sem hozott érdemleges határozatot.

A közgyűlésen, valamint a megyeháza előtti téren egymást követték az izgalmas és zajos jelenetek. De míg a tanácssteremben csak éljenzésben és abcugolásban nyilvánult meg a politikai rokon- és ellenszenv, addig a megyeháza körül összegyűlt tömeg oly fenyegetően harcias magatartást tanúsított, hogy a nagyszámu szuronyos és lovas csendőrcsapatnak mintegy *husz rohamot kellett intéznie a tömeg széleszlatására*. Az attakok alkalmával sokan kisebb-nagyobb sérüléseket is szenvedtek.

Az érdekes lefolyású közgyűlésről és előzményeiről távirati értesülés alapján az alábbi tudósítást közöljük:

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg azt a rendes közgyűlést, melyen Cseresnyés János főispán és az elmozdított Hervay István alispán külön-külön mára hívtak össze. A kettős összehívás nagy izgalmat keltett a megye közönségénél, mert a főispán hívei és az ellenzéki bizottsági tagok súlyos összetűzésétől lehetett tartani. Cseresnyés főispánnak ugyanis eltökélt szándéka volt a Hervay által összehívott megyegyűlést — ha kell — *csendőrkkel is szétkergettetni* és a főispánt olyannak ismerik, aki szándékát meg is szokta valósítani.

Az összeütközés veszedelmét azonban az ellenzéki bizottsági tagoknak egy a közgyűlés előtt tartott értekezlete szerencsére elhárította. A Návay Lajos elnöklete alatt tartott értekezlet Návay indítványára kimondotta, hogy valamennyi ellenzéki bizottsági tag megjelenik a Cseresnyés által egybehívott közgyűlésen, nehogy a főispán egy néhány híve olyan közgyűlési határozatokat hozzon, amelyeket Cseresnyés akar. Egyben megbízták Návayt, hogy a tárgysorozat valamennyi pontjánál szólaljon föl és indítványozza az ügyeknek a napirendről való levételét.

Ertekezlet után a bizottsági tagok *Farkas László helyettes alispán által kiállított belépő jegyekkel* egy tömegben vonultak föl a megyeháza közgyűlési termébe, melynek a főispáni bejáró melletti részét ekkor már elfoglalták volt Cseresnyés főispán hívei.

Tíz órakor belépett Cseresnyés az általa kinevezett tisztikar kíséretében. Az ellenzéki bizottsági tagok erre fölsikertető kiáltásokba törték ki.

— *Abcug, le vele!*

— *Hazaáruló gazember!*

— *Nyomorult kormánybérenc!*

— *Ki a vármegye banditájával!*

Ilyen és ehhez hasonló kifejezéseket röplettek a főispán felé, aki a nagy láрма miatt percekig nem nyithatta meg a közgyűlést. Amikor a zaj kissé elült, a román nemzetiségű bizottsági tagok *„Szétraszka Cseresnyést”* kiáltottak, mire az ellenzék *Hervay István* hosszantartó éljenzésével felelt.

A bizottsági tagoknak mintegy negyedórán át tartó háborgása és indulatos kifakadása után Cseresnyés főispán végre megnyithatta a közgyűlést. A tárgysorozat első pontjával a belügyminiszter leirata szerepelt, amely *harmadszor* semmisíti meg a megye rezisztáló határozatát. *Daróczy Mátyás dr.* ujonnan kinevezett megyei aljegyző volt az ügy előadója, aki az állandó választmány javaslatoként azt indítványozta, hogy a vármegye közönsége helyeslőleg vegye tudomásul a belügyminiszter megsemmisítő rendeletét.

A közgyűlés nyugodtan meghallgatta a referátát, mely után szólásra emelkedett *Návay Lajos* orsz. képviselő. Rövid beszédben a választmány indítványával szemben azt javasolta, hogy a közgyűlés *halaszszá el az érdemben való határozathozatalt azokra a jobb időkre, amikor határozatainak érvényét is tud szerezni*. Névszerinti szavazás után a közgyűlés nagy többséggel elfogadta az indítványt és Cseresnyés főispán kénytelen volt ily értelemben a határozatot kimondani.

A tárgysorozat valamennyi pontjánál Návay hűségesen megismételte indítványát. A közgyűlés vagy husz tárgynál még föllállással sza-

a negyvenedik évét. Ép a születésnapján vette észre, hogy valami nyilalás állt a hátába, amely a Csámporné dögönyözése ellenére sem akart elmúlni. A hájban dús hölgy végre is megunt a hiábavaló fáradságot és azt a tanácsot adta Balogh Bendének, hogy menjen be a faluba a Földrenéz zsidóhoz, annak kitűnő orvossága van az ilyen bajok ellen. A Földrenéz zsidót különben Májernak hívták, de mivel üzleti gondjai miatt állandóan a földre nézett, a csorvási humor elkeresztelte Földrenéznek.

Májér éppen a boltajtóban állott, mikor Balogh Bende és Hektor kocsiival megállottak az üzlete előtt. Elsőnek a kutya ugrott le a kocsiról, azután az ura, aki minden fölösleges teketória nélkül elkezdte:

— Fáj a hátam. Orvosság kéne.

Májér meghajította magát.

— Van. Szerencsére éppen tegnap járt itt Kicska, irattam vele receptet.

Balogh Bende felhördült. Kicska a járási állatorvos volt.

— Állatnak való orvosságot akar adni, Májér?

— Állatok vagyunk mindannyian — felelte derűs filozófiával Májér. A nagyságos ur nagyobb állat, én kisebb. A lányomtól hallottam, hogy ez régi igazság, a lányom pedig tudja, mert most jött a nevelő-intézetből. Hanem mondok valamit a nagyságos urnak. Azt, hogy... (csiba no, hogy a höhér vigyen el, ezek a kutyák mindig itt mászkálnak az ember lába alatt) hogy bejöhetne egy pohár sligovicára.

— Gazember maga Májér! — mondta meggyőződéssel Balogh. Biztosan a nyakamba akar varrni egy hordót abból a pálinkából!

Bementek a szobába. Májér levette a szekrényről az üveget és töltött:

— Rossz színben van a nagyságos ur. Mért nem vigyáz magára?

Balogh Bende ivott és nem felelt. Azután megint ivott és megint nem felelt. Akkor csetintett a nyelvével és még néhányszor ivott. Végül komolyan felsóhajtott:

— Nem vigyáz már én rám senki, Májér. A kutya se néz rám, azaz hogy csak a kutya.

Megsimogatta a Hektor fejét és ivott. Májér is ivott és ez merészsé tette.

— Mért nem házasodik meg a nagyságos ur? Például elvehetné az én lányomat.

— Ne tréfálj Májér, — mondta Balogh Bende, aki nem szokta az ivást és már ellágyult egy kicsit. — Hogy a lányod zsidó, azért még csak elvenném. De nem vehetem el, mert lány.

Ebben a pillanatban borzasztó sikoltás hallatszott az udvarról. Kisvártatva egy fehér ruhás lány rohant a szobába, nyomában pedig Hektor, aki a fogai közt tartotta a lány szoknyáját. A leány még pár lépést tett és ajultan rogyott össze, Hektor pedig diadalmasan lobogtatott a szájában egy letépett szoknyadarabot.

— Hektor! — ordított Balogh Bende.

— Ezért elégtételt követelek! — kiabált Májér, s harciasan forgatta a szivarszipkáját.

Balogh Bendében az elégtétel szóra felébredt a krakéler. A pálinka is a fejébe szállt, valami nagyot is akart mondani, hát kivágta:

— Ne félj Májér! — Itt a kezem, el fogom venni a lányodat!

Igy történt, hogy a csorvási kastélyba asszony került, aki egykettőre megváltoztatta az életet. Legelőször a botozások szüntek meg, azután Csámporné ment nyugdíjba. Az új asz-

szonyt rettenetesen gyűlölték a béresek, ámbar asszonyokat hozott a kastélyba, amivel a fiatalabbakat lekenyerezte. Egy szép napon azután odaállt Balogh Bende elé:

— Kérem én utálom a kutyákat. Nem tűröm tovább ezt a dögöt az udvarban.

A becsületsértő jelző Hektornak szólt. Balogh Bende, aki, mióta az asszony a házhoz jött, tehetetlenül tűrte a felesége zsarnokságát, mert reszketett a női könnyektől, most fellázadt:

— Abból semmi sem lesz. Hektor régebben itt volt, mint maga, hát itt is marad.

Ez az elhatározás azonban nem tartott sokáig. Az asszony három napon át zokogott és nyomorultaknak nevezte a férfiakat. A negyedik napon ideggörcsöket kapott és elhívatta az anyját. Egész nap sirtak mind a ketten, míg végre Balogh Bende fogta a puskáját, magához fűtlyentette a kutyát és magában szidván a naptárban található minden szenteket, elindult az erdőbe. Borzasztó keserűség fogta el, de nem talált más kibuvót, mint azt, hogy a kutyát agyonlője.

Mikor már jól bent voltak az erdőben, Balogh Bendének más gondolata támadt. Levágta a vadásztarisznya szíjját, rácsatolta a Hektor nyakörvére és odakötötte a kutyát a fához. A kutya megnyalta a kezét. Az ember meg lehajolt hozzá, átölelte a nyakát és azt mondta:

— Szervusz Hektor! Szervusz! Elj boldogul!

Azzal megfordult és nekiiramodott az erdőnek. Hektor vonított, ő pedig úgy érezte, hogy vége mindennek és mikor kiért az erdőszélre, lefeküdt a fübe és sirt. Azután felkelt, megtörülte a szemét és hazament.

Már este volt. Balogh Bende lefeküdt, de nem tudott elaludni. Reggel három óra tájt fel-

vazott, később azonban már nem is szavaztak, mert nyilvánvaló volt, hogy a többség elfogadta a halasztó indítványt. Dél felé letárgyalták a *kilencvenhárom pontból* álló napirendet és valamennyinél egyforma volt a határozat: érdemben való elintézés nélkül a tárgysorozat összes pontjait *levették a napirendről*.

A közgyűlés után még csak fokozottabb mértékben ujultak meg a zafosnál-zajosabb jelenetek. Az ellenzéki bizottsági tagok harsányan éljenztek Hervay Istvánt és Návay Lajost, Cseresnyés hívelt pedig — köztük *Petrovics Aurélt, Nesstor Romuluszt, Siblován Arkadlet és Siblován Mladint* — meg akarják verni. A vármegyeházán elhelyezett *nyolcvan csendőrnek* sikerült a tettelegességet megakadályozni és így a Cseresnyés párti bizottsági tagok bántatlanul kivonulhattak.

Időközben több ezer főre menő tömeg verődött össze a megyeháza előtti terezen, hogy megtudja a közgyűlésen történt eseményeket. Amikor a nemzetiségi bizottsági tagok lejöttek, a tömeg megakarta őket rohanni és a csendőrök többszöri felszólítására sem ürítette ki a teret. *Jakab Sándor* csendőrszázados ekkor a százhusz emberből álló gyalogos és lovas csendőrcsapattal *több rohamot vezényelt a tömeg ellen*. A nép még ekkor is ellenszegült és így történt, hogy a gyalogos csendőrök szuronyai és a lovasoknak éles kardjai *többeket súlyosan, számos tüntetőt pedig könnyen megsebeztek*. A súlyosan sérülteket hordágyon a kórházba szállították.

Mintegy *husz attak* után a tömeg elvonult a térről, a csendőrszázados azonban még délután is sűrűn cirkálnak a városban, hogy a csoportosulásoknak elejét vegyék.

A megye ellenzéki köreiből a passzív rezisztenciának mi sikerese alkalmazása nagy örömet és megelégedést keltett.

Itt említjük meg, hogy *Stahmári Mester Károly*, az ujonnan kinevezett battonyal főszolgabíró tegnap főfűggesztette *Battonya egész községi előjáróságát*. A főfűggesztettek között van *Fodor István* községi bíró, *Zimbóri Péter*

kelt és kiment a kastély udvarára busulni. Ez az asszony, ez az asszony! Istenkém, — gondolta, — ha Ádám nem aludt volna el, nem vetted volna ki az oldalbordáját és akkor most itt volna Hektor.

Tizenöt esztendeig élt ezzel a kutyával Balogh Bende és most, hogy el kellett vesztenie, rettentően elkeseredett. Kőbe gyűrte a kezét és úgy gondolt az asszonyra, aki csipkés párna között aludta az igazak álmát. Csak még egyszer visszajönne az a kutya, csak még egyszer! Gondolkozva hajtotta a tenyerébe a fejét és megint a szemét törülgette.

Egyszerre azonban nyöszörgést hallott. Felugrott és a következő másodpercben Hektort pillantotta meg. A kutya ráugrott, feltette a két első lábát a vállára és ő valóságos boldogsággal ölelte magához a hajnali harmattól lucskos állatot:

— Hektorkám, kutyuskám, hát visszajöttél? Elrágtad a szíjját? Gyere, gyere!

Egyenesen az istállóba ment és egy jól irányzott rugással felköltötte a kocsist:

— Fogj be, gazember! Hazaviszed a nagyasszonyt a Májérhoz. Kiállítod az udvarra a derest és a kocsin visszahozod Csámpornét. Déltre pedig nem akarok asszonyt látni az udvaron. Értetted?

A kocsis rögtön a helyzet magaslatára emelkedett és oldalba rugta Hektort. Hektor vonított, Balogh Bende pedig dühösen ordította:

— Huszonöt botot kapsz, kutya!

Azzal nehéz lépésekkel indult a felesége hálszobájára felé. A kocsis boldog mosolylyal nézett utána.

törvénybíró, *Grancsics Mladin* esküdt, *Tóth Lukács* pénztáros, *Arvai Mátyás* közgyám és hat községi előjárósági tag. A főszolgabíró a főfűggesztetteket csupa szerb és román nemzetiségekkel szándékozik helyettesíteni, ami oly nagy izgalmat keltett a községben, hogy ez az intézkedés megvalósulás esetén teljesen megbontaná a magyarok és nemzetiségek közötti békés egyetértést.

Február 8.

(A nemzetiharc évfordulóján.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Aradváros közönsége az idén is a hagyományos kegyelettel fogja megünnepelni a városunk történetében fordulópontot képező utcai harcnak évfordulóját. Az idén az *Asztalos Sándor társaság* az eddiginél is szélesebb körben rendez emlékünnepeket s a következő felhívást intézi a közönséghez:

Az *Asztalos Sándor-társaság* az idén is, mint fennállása óta minden évben, ünnepélyt rendez *február hó 8 án*, csütörtökön, a 49 iki utcai harc évfordulójának, a névtelen hőseknek és *Asztalos Sándornak* emlékezetére.

A társaság az ünnepélyt Aradváros törvényhatóságának erkölcsi és anyagi támogatása mellett rendez, az ünnepély tehát nemcsak a társaságé, hanem az egész városé.

Egy város ünnepélye a nagy naphoz méltó csak úgy lehet, ha azon részt vesz az egész hazafias polgárság. S miután ezen ünnepély rendezését a város az *Asztalos Sándor-társaságra* bízta, az *Asztalos Sándor-társaság* megbízásából alólítottak azzal a hazafias kérelemmel fordulunk az aradi társaságok vezetőihez, az egyesület és intézetek képviselőihez, hogy ezen ünnepélyre, *február hó 8 án*, csütörtökön délelőtt, lehetőleg a zászlóik alatt, minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Külön is felkérjük a főgimnázium, a reáliskola és tanítóképző intézet érdemes igazgatóit, hogy legalább a felsőbb osztályok egyikének növendékeit az intézet, reáliskola, illetve főgimnázium zászlója alatt az ünnepélyre kibocsátani, illetve tanári vezetés mellett a me-
nethez állítani szíveskedjenek.

A polgársághoz a felhívást és az ünnepély műsorát falragaszok útján külön közöljük.

Hazafias kérelmünk megújítása s ennek teljesítése reményében vagyunk az *Asztalos Sándor-társaság* nevében kiváló tisztelettel: *Sófai György*, társasági elnök. *Bedő Árpád dr.*, az ünnepélyt rendező bizottság elnöke.

TÁVIRATOK.

Az osztrák magyar-orsz kereskedelmi szerződés.

Pétevár, február 5. (Távirati Ugyenökség.) A minisztertanács *jóváhagyta* az osztrák-magyar-orsz kereskedelmi szerződés tárgyában kiküldött delegátusok megegyezését. A minisztertanács elismerte, hogy a kereskedelmi szerződés *végérvényes aláírásának* semmi akadályja sincs. A szerződés az általános tarifát illetőleg kölcsönösen nyújtott engedmények tekintetében a két szomszédos államra nézve egyaránt előnyös.

A francia kultur-harc.

Brient, február 5. A büntetőbíró *Ducan* *lelkész* 48 órai fogháza ítélt, mert ellenszegült a leltározásnál.

Romen, február 5. A székesegyházban tegnap este a leltározás alkalmából *savargások* vol-

tak. Az érseket köztársasági érzelműnek tartják és ellene is tüntetést rendeztek.

Páris, február 5. A Klod templom lelkésze a párisi bíboros érseknek bejelentette, hogy ugyis, mint a templom lelkésze, ugyis, mint a párisi egyházi kerület főtitkára, lemond tisztségéről, mert kifejezett tilalma ellenére is a leltári felvételeknél egy csomó lelkész erőszakosan ellenállt és ezáltal úgy az egyháznak, mint a papságnak méltóságát súlyosan sérti. A St. Germain és a St. Sulpice kerület előző katolikus személyiségeivel levelet intéztek a lelkészhez, amelyben kijelentik, hogy ezentul nem járulnak hozzá ennek a templomnak a fentartásához a szokásos adománnyal a lelkészek eme eljárása miatt.

A király és a koalíció.

Az üzenetváltás és a békepontok.

(A béke-akták aktái.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 5.

Most, amikor a király és a szövetszert ellenzék között a béketárgyalások fonalala ismét megszakadt, az ország közvéleménye joggal követelheti, hogy nyilvánosságra jusson az az üzenetváltás, mely a kibontakozás két tényezője között lefolyt.

A vezérőrbizottság ma esti értekezletén már meg is felelt ennek az általánosan megnyilatkozott követelésnek és nyilvánosságra hozta a *király és a koalíció közötti üzenetváltásnak összes aktáit*, melyeket távirati értesülés alapján a következőkben közlünk:

A király első üzenete.

A királynak első szóbeli üzenete, melyet *Andrássy Gyula* gróf terjesztett a koalíció vezetői elé, így hangzik:

A király felszólítja a koalíciót, hogy a szabadelvű párt kilences bizottsága által javasolt és a király által elfogadott katonai program alapján kormányt alakítson. Kijelentette ő felsége, hogy a nyelvkérdésben semmi engedményt nem tesz, saját címerét fogja alkalmazni, melyet a közös intézmények viselnének. A katonai perrendtartásban a magyar nyelv megfelelő érvényesülése elien kifogást nem emel. A gazdasági kérdésben hangsúlyozta a király, hogy az új vámtarifa elfogadását és a külfölddel már megkötött szerződések ratifikálását kívánja. A belügyi kérdésekben a koalíció szabad kezet nyer.

Tudvalevő dolog hogy *Andrássy Gyula* gróf Bécsből való hazaérkezésekor este a Nemzeti Kaszinóban közölte az ellenzéki pártok elnökeivel a király üzenetét, amelyről azután a vezérőrbizottság többi tagja értesült. *Kossuth Ferenc* másnap ismertette az üzenetet a vezérőrbizottságnak függetlenségi párti tagjaival, akik hétfőn délután a vezérőrbizottság tanácskozása előtt megállapodtak a követendő eljárásban.

A vezérőrbizottság hétfői tanácskozásában azután elsőbbséget a hatvanhetes pártok és azután a függetlenségi párt szónokai nyilatkoztak. Valamennyien megegyeztek abban, hogy a király üzenetét *visszautasítani nem szabad*, mivel ezzel a legsúlyosabb felelősséget zudijsa magára a vezérőrbizottság. A visszautasítás következőeséért pedig s az ország jövő sorsáért senki sem vállalhatja el nyugodt lelkiismerettel a felelősséget mindaddig, amíg a békés megegyezésre csak a legkisebb reménység vagy

klátás van. Ennélfogva egyhangulag megállapították abban, hogy a tárgyalást folytatják és hogy a királyi úzenetre ellenjavaslatokat tesznek.

Szóba került még előbb, hogy a koalíció hatvanhetes pártjai vállaljanak kormányt s hogy a függetlenségi párt hallgatóság támogatassa a kormányzást bizonyos határig.

Ezt az eszmét azonban több okból elvetették. Ebben az esetben ugyanis újra megselevednek a régi kormányzati korszak, mert a kormány kénytelen lévén a szabadelvű pártra is támaszkodni, a megbízható kezekből éppen oly hamarosan kisziklik a kormányzás, mint Stéll Kálmán korszakában történt. De ennél sokkalta súlyosabb argumentuma is volt a bizottságnak, még pedig az, hogy a hatalmas függetlenségi tábor mellőzésével egyáltalában nem segítenek a helyzeten. Ezt a táborat akarva, nem akarva, újra obstrukcióba kergethetik az események s ezért lehetővé kell tenni a függetlenségi pártnak a kormányzatba való bevonását, vagyis meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a függetlenségi párt is résztvehessen a kormányzásban.

A koalíció válasza.

Ennek a kérdésnek eldöntése és két napos tanácskozás után a vezérbizottság megállapította a királyi úzenetre való választ és fölkérte *Andrássy Gyula* grófot, hogy a király előtt a koalíció nevében a következő ellenjavaslatokat tegye:

1. A koalíció elvállalja a kormányt.
2. A koalíció s illetve a vezérbizottság ragaszkodik a fölirati javaslat tartalmához; a föliraatra a király a kormányynyal történő megállapodás után leiratot küld az országgyűléshez.
3. Ha a király és koalíció őszinte békét akar, a mihez kétség nem fér, kell, hogy a kormány vívmányokat mutathasson föl és kell, hogy a nemzetet megnyugtassa. Éppen ezért a koalíció elfogadja ugyan a német kereskedelmi szerződést, de azt önállóan, a külön önálló vám-tarifa alapján köti meg. Auszriával pedig szabad kereskedelmi alapon szerződést köt.
4. Az új kormány a vauitarendezést azonnal befejezi és fölláítja az önálló magyar nemzeti bankot.
5. A katonai dolgokban a következő javaslatot teszi a bizottság: A királynak abbéli vonakodását, hogy a nemzeti követelményeket teljesítse, a vezérbizottság ugyanis csak úgy értelmezheti, hogy a király kételkedik a nemzeti akaratnak a katonai követelményekre vonatkozó teljesítésében és megállapodottságában, mert ez az alkotmányjogi szempontból egyedül elfogadható alapja a vonakodásnak. Ebben a föltételekben a vezérbizottság felajánlja azt, hogy katonai követelményei a nemzet újabb döntéséig függőben maradjanak, de függőben maradjon a hadseregnek minden fejlesztése is és csupán a rendes ujonckontingens és hadügyi költségvetés biztosítottatik. A nemzeti döntés előkészítése végett a koalíció rögtön hozzá fog a választási reformhoz széles alapon és annak befejezése után kiköti az új választások elrendelését. Ha ugyanis nem a nemzeti akarat valódiságába vetett kétely a király elutasító magatartásának alapja, akkor ez csak azt jelentheti, hogy a király nem ismeri el ezen a téren a nemzet beleszólási jogát, ami csonka államiságot vagy csonka alkotmányosságot jelent, vagy jelenti mind a kettőt; ilyen fölfogást pedig a koalíció még a legsúlyosabb bajok elkerülése céljából sem szentesíthet.
6. Még a Ház föloszlata előtt azonban megcsinálja a restitúció in integrumot. A stávkvó sértetlen visszaállítása e kormány egyik

elsőrendű föladata. A nemzeti ellentállás és alkotmányvédelem során fölfüggesztett tisztviselőket állásukba visszahelyezik. De főképpen intézkednek arról, hogy törvényeink házait a lefolyt esztendő tanulságai alapján kitöltik és megállapítják világosan az országgyűlés elmozdításának és föloszlásának eseteit.

A király második üzenete.

A királynak második üzenete, melyet *Andrássy* most hozott Bécsből, így szól:

Miután a koalíciónak *Andrássy Gyula* által előterjesztett javaslatairól, a beható vizsgálat kiderítette, hogy azok a király álláspontjának elutasítását tartalmazzák, *Andrássy Gyula gróf működése befejezettnek tekintetett.*

Intimitások a tanácskozásokról.

Egy koalíciós estilap az üzenetváltással kapcsolatos tárgyalásokról ma az alábbi részleteket közli:

Amikor *Andrássy Gyula* gróf Bécsből visszatért és a király üzenetét a pártvezérekkel, *Kossuth Ferenc* pedig a vezérbizottságnak függetlenségi tagjaival közölte, tudvalevőleg összeült a vezérbizottság is, hogy megadja a választ a király propositióira. Az ülésen *Andrássy* röviden újból előadta a király üzenetét, majd a többi bizottsági tagok nyilatkoztak, még pedig először *Bánffy*, majd *Darányi*, *Zichy* és *Vászonyi* és csak ezek után *Kossuth* és a többi függetlenségi emberek. Az egyetlen *Ugron* kivételével, aki utóbb el is távozott, valamennyien abban a nézetben voltak, hogy a kormányt át kell venni és az országot nem szabad továbbra is a mostani impariamentáris kormány kezén hagyni. Abban azonban szintén egyetértettek, hogy azt a rideg alapot, melyet a király ajánl, nem lehet elfogadni, hanem kísérletet kell tenni ennek az alapnak enyhítésére, illetőleg közelebb kell ezt hozni a nemzet álláspontjához.

Abban maradtak tehát, hogy választ készítenek a királyi úzenetre és *Andrássy* megkérlik, hogy ezt a választ terjessze a király elé. *Andrássy* a válasz felvitelére vállalkozott, noha előre jelezte, hogy szerinte a helyzet így nem tisztul és nem tartja valószínűnek, hogy ő a kabinetalakítást vállalhatná.

A tanácskozás második napján már nem volt egészen olyan lágy a hangulat, mint az első napon. *Ugron* ugyan nem jött el, de most *Apponyi Albert*nek voltak erős aggodalmak és ezeket részben *Bánffy* is osztotta. A vége az lett, hogy szövegező-bizottságot küldtek ki, melynek az volt az utasítása, hogy lehetőleg a fölirat alapján maradjon, a katonai kérdéseket pedig mondja ki elhalaszthatóknak, míg a nemzet újra megnyilatkozhatik. Az általános válasszal a jog behozatala esetre késznek nyilatkozott a bizottság a kivánt házszabályrevízióba is belemenni. Ezzel befejezték az ülést és következett a szövegező bizottság munkája.

Mi döntötte meg a békét?

Az említett estilap közli a következőket is: *Andrássy* az ellenjavaslatot ismét Bécsbe ment, ahol a király fogadta, átvette tőle az ellenjavaslatot és meghallgatta az indokolást, de a döntést fenntartotta magának. Most megindult az osztrák klerikális-feudális reakció nagy hadjárata, hogy a koalíció végleg elutasíttassék. A hadjáratot a kulissznák mögött *Belopotoczky Kálmán* püspök vezette, aki a királynak egyik kedvence. Az intrikát egy az udvarhoz közel álló nő is szította és benne volt a játékban *Lueger* ur is, akinek még mindig nagy a kedve Magyarországra bemasírozni. Ennek a gárdának sikerült a maga eszmekörébe belevonni *Ferenc Ferdinánd* főherceget is, aki most elő-

szőr vette latba egészen nyíltan a maga befolyását a koalíció ellen. A két napig titkon és nyíltan folyó tanácskozások során csak egyetlen ember akadt a korona tanácsadói között, aki a béke mellett nyilatkozott és ez *Pitreich* hadügyminiszter volt, aki azonban magára maradt és akinek az ő Magyarország iránt tanúsított jóakarata alighanem állásába fog kerülni. Már tegnap jelentették, hogy beadta lemondását, *Andrássy* a kihallgatásról jövet a szállóban találkozott *Hadi* gróffal, *Abrányi Kornéli*val és egy német ellenzéki publicistával és már ezeknek passzkodott, hogy naicsen semmi reménye, mert a fentebb nevezett intrikus lábor mindig ellene dolgozik. Ha a királynál van, mindig kegyesen meghallgatják és bajlanak az ő nézetére, mikor ismét eljön, megint változott helyzetet és rideg, elutasító magatartást talál. *Andrássy* sejtelmel nem csaltak.

Andrássy azzal a tudattal ment tegnap délebben ismét a Burgba, hogy ott újabb nehézségeket fog találni és hogy ismét előlöl kezdheti a kapacitálását. Ez utóbbi feltevésében azonban tévedett, mert újabb rábeszélésre nem került a sor. A király egyszerűen közölte vele, hogy a koalíció ellenjavaslatához nem járul hozzá és a megvitatásba nem bocsátkozott.

Andrássy tegnap este a Nemzeti Kaszinóban közölte a király elhatározását a pártelnökökkel. Jelen voltak: *Kossuth Ferenc*, *Apponyi Albert* gróf, *Darányi Ignác*, *Bánffy Dezső* báró, és *Zichy Aladár* gróf. Vita vagy tanácskozás nem igen volt. *Andrássy* a következőt közölte a pártvezérekkel:

„A király a koalíció javaslatát megjegyzés nélkül visszautasította; de megjegyezte, hogy a koalíció még mindig átveheti a kormányt a status quo, vagyis *Fejérváryék* programja alapján, de minden feltétel és kikötés nélkül.

Ezt a közlést a vezérek hallgatagon fogadták. A csendet *Zichy Aladár* törte meg elsőnek, aki azt mondta, hogy még így is át kell venni a kormányt. Az ország ezt is helyesebbé fogja, ha csak ismét rendes viszonyhoz jut. A többiek nem nyilvánítottak véleményt, hanem azt mondták: „Bizzuk a vezérbizottságra!”

Aradmegyei emlékek Széchenyi Istvánról.

(A Württemberg-huszárok kapitánya.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

A Nemzeti Kaszinó tegnapi Széchenyi-lakomáján az ünnepi szónok, *Széchenyi Viktor* gróf nagyszabásu beszédében oly oldaláról világította meg „a legnagyobb magyar” kiválóságát, amely sem az elmúlt évtizedek ünnepi lakomáin, sem az életrajzírók részéről kellő méltatásban még nem részesült.

Széchenyi István gróf ugyanis izzó faj- és hazaszereteten, európai látókörön s a gazdasági megerősödés szükségességének fölismerésén kívül tündöklő hadi erényekkel is ékeskedett és katonai pályafutása — békében és háboruban egyaránt — láncolata volt az igazi, munkával, fáradtsággal és halálos elszántsággal megszerzett sikereknek.

A tegnap elhangzott ünnepi beszéd ezért igen hálás témát választott, amikor a nagy Széchenyiről, mint kiváló katonáról emlékezett meg. A rettenthetlen huszárkapitány, aki bravuros haditettekkel nem egy fényes himet varrt a magyar hadi dicsőség lapjaira, nemcsak a háboru izgalmas napjaiban, hanem a béke kitértő és szívós, bár sokszor unalmas munkájában is derekasan megállotta a helyét. A napoleoni háborúk békeéveinek egy részét a nagy Széchenyi a Württemberg-huszárok kiképzé-

sével épen Aradmegyében: *Világosan és Simándon töltötte.* Széchenyi István aradmegyei tartózkodásáról Széchenyi Viktor a következőket mondotta:

— Leveleiből tudjuk, hogy szorgalmasan „exceiroz” Nagyváradon, Világosan és Simándon. Innét tudjuk azt is, miszerint erszénye bajtársai számára, mindig nyitva volt és hogy ezekkel, valamint legénységével is gyakran éreztette vendégszeretetét. Esemé a harc volt, itt volt csak alkalmi kiváló tehetségeit kellőleg érvényesíteni. Jellemző tulajdonság nála, hogy a becsüvényt csüggedést nem ismert, a győzelemben, az eredményben mindig biztosan hitt. Írásaiban többször találkozunk ilyen és hasonló mondatokkal: „Epedve várjuk az ellenséget, kitérőre le fogunk győzni!” vagy „A katona mindig óhajta a háborút, s biztosra veszi a győzelmet!”

A király esküje.

(Politikai bűnpör — felmentéssel.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 5.

Szélesebb körökben feltűnést keltő ítéletet hozott ma a budapesti esküdtbíróóság. Mikor a múlt év elején a király feloszlatta az országgyűlést, ellenzéki körökben sok szó esett róla, hogy törvényes-e ez az eljárás? A *F. M.* egy vezércikke, melyet *Fényes László* írt, egyenesen azt mondotta, hogy a feloszlattal a király megszegte esküjét. *Fényes László* ellen királysértés címén pört indítottak, melyet *Zsitvay* Leó elnöklésével ma tárgyalta a budapesti esküdtszék és felmentette a hírlapíró a királysértés vádjától. A tárgyalás lefolyása a következő volt:

Ma délelőtt nagy érdeklődés mellett tárgyalta a budapesti esküdtbíróóság *Zsitvay* Leó kurial bíró elnöklése alatt *Fényes László* királysértési bűnpörét. A vádat *Balás Elemér* dr. királyi ügyész képviselte, a vádlottnak *Bródy* Ernő dr. volt a védője. A vádhatóság a *Független Magyarország* 1905. évi január 5-iki számában megjelent vezércikk következő passzusát inkriminálta:

„Ma 1905. január 4-én a király eskübe vetett hit romjain közölni kell, hogy Budavárában I. Ferenc József megszegte királyi esküjét. Magyarország alkotmánybiztosító törvényét szegte meg.”

A tárgyalás a vádlott kihallgatásával indult meg.

Fényes László 34 éves, református, nőtlen hírlapírónak mondja magát.

— Bűnsnek érzi magát?

— Nem.

— Fejtse ki, mi az alapja hitének?

— Én csak tényeket írtam, tényeket fotografáltam. Sértést nem használtam a király ellen, sérteni szándékom nem volt.

— Állapítsuk meg előbb, hogyan, mily előzmények után írta a cikket?

— A főszerkesztővel való megbeszélés után.

— Ami inkriminálva van cikkéből, az csak egy következtetés.

— Az 1867. évi törvényünk úgy intézkedik, hogy az országgyűlést, míg az év költségvetése megállapítva nincs, feloszlanni nem szabad s hivatkozom a király esküszövegére. Már most szembeállítva ezekkel az 1905. évi házfeloszlattal, szerintem igenis megáll az a tény — s ez nem következtetés — hogy a király megszegte esküjét.

— Tudja ön, hogy a király személye szent és sérthetetlen?

— Tudom s én nem is sértettem, mert sértő szavakkal nem illetem. Azt azonban semmiféle törvény nem tiltja, hogy a király tényeit, legyenek azok kellemesek vagy kellemetlenek, megírjuk.

— Nem gondolja, hogy egy magánemberre is sértő, ha esküszövegnek mondják? Megírná azt egy magánemberről is?

— Ha a tények esküszövegnek mutatják s közérdek kívánja, föltétlenül megírom.

— Hát szabad ezt?

— Nekem, méltóságos uram az a nézetem, hogy ha gyilkosság történt s egy lámpa világosságot vet az erdő sűrűjében levő holttestre, nem az a bűnös, ki a lámpást tartja.

— Miért nem emelt ön vádat a király tanácsadói ellen, hisz a kormány felel a korona tényeiért?

— Mert a királyi esküt nem a kormány tette le, hanem a király.

— Hát például a bíró esküje? Azok is esküt tesznek s mégis megesik, hogy mind a három fórum bírái másként ítélkeznek.

— Ez más dolog. Itt a bírák véleményéről van szó, ami esetünkben pedig a király tényéről.

— Tud ön arról, hogy a kormányt lehet feleletre vonni?

— Igen, parlamentáris uton.

— Lehet, nemde, vád alá helyezni?

— Igen, megadták ezt a jogot a parlamentnek — játékszerű, s ha élni próbál vele, szétkergetik.

— Közvetlenül a király kezében van a végrehajtó hatalom?

— Alkotmányjogilag igen. Nála végződik a hatalom.

Az elnök hosszan intéz még kérdéseket a vádlottnak arra nézve, hogy lehet-e a királyt okolni mindazért, amit a közhatalom képviselői cselekednek; e közben szó esik még a törvényhozó, majd a bírói hatalomról is.

A kérdéses további folyamán kínos incidens játszódott le. *Zsitvay* Leó elnök ugyanis így aposztrofálta a vádlottat:

— Miért nem maradt ön továbbra is patikárusnak s miért lett ön hírlapíró és közjogász?

Fényes László, aki jelenleg a *Tisza* István gróf, sérelmére elkövetett becsületsértés sajtóvétségéért rá kimért 3 havi fogházbüntetését tölti, ezen szavak hallatára izgatottan ugrott fel a mellébe ülő börtönőr mellől:

— Kikérem magamnak, hogy az elnök ur azt a tiszteletre méltó gyógyszerészi testületet az én személyembem kisebbitse s engem itt az esküdték előtt az elnöki székéből inzultusokkal illessen. Különbben azt észrevettem, hogy elnök ur az egész tárgyalás folyamán arra törekszik, hogy az esküdtéket ellenem szuggerálja.

— Én — felelte erre *Zsitvay* — csakis azt akartam, hogy az esküdt urak lássák, minő képzettségű emberrel van dolguk.

— Én mint polgár állok itt s a tárgyalás alatt az esküdtékek már módjukban állott arról meggyőződni.

A bizonyítási eljárás során még felolvasásra került az inkriminált cikk egész terjedelmében, majd a királyi eskü szövege.

Ezután a pörbeszédnek következtek. *Balás Elemér* dr. királyi ügyész királysértésért kérte a vádlott megbüntetését, viszont *Bródy* Ernő dr. azt bizonyította, hogy a cikkben megírt tények nem képeznek királysértést.

Az esküdték rövid tanácskozás után meghozták verdiktjukat, amely a vádlottat nem bűnösnek mondotta ki s ez alapon a bíróság felmentette *Fényes László*t.

A királyi ügyész semmisségi panaszt jelentett be.

Zsúr-témák.

★

A belépő.

A Nemzeti Színházban mestanság sokat beszélnek egy cifra szűrről. Ez a szűr alig különbözik más magyar cifra szűrtől és az érdekességét éppen csak az adja meg, hogy — *Márkus* Emilia viseli. Viseli pedig a *Ruttkay* György *Vénusz* című darabjának harmadik felvonásában, mint estélyi belépőt. Amikor először megjelent benne, persze nagy szenzációt keltett vele a nézőtérben általános volt a mozgolódás, a látszóvezés, a sugdolás és az elragadtatás. *Márkus* Emilia egy pillanat alatt szalonképessé tette a cifra szűrt.

A kulisszák mögött persze sokat évődtek a művész cifra szűre fölött.

— Hol vetted ezt a kedves magyaros öltetet? — kérdezte az egyik.

— Koalíciós kosztüm ez? — tódította a másik.

Márkus Emilia pedig komolyan vette a dolgot és így felelt a csipkedésre:

— En nem politizálók, de testetöl-lelkestől koalíciós vagyok és gyakran gondolok arra, hogy addig is, míg a magyar vezényszót megkapjuk, mi mindennel mozdíthatnók elé a magyarosodást. Így jutott aztán eszembe, hogy ki kellene valami magyaros ruhadarabot találni, ami hozzá illeszhető volna a legperfektebb szalonviselőhöz. Addig-addig törtem a fejemet, amíg találtam is ilyen magyaros viselőt: a cifra szűrt, amelynél szebb estélyi belépőt — ugy-e? — képzelni sem lehet. Elárulom különben nektek azt is, hogy a világon kivül még egy társaságbeli asszony hordja a magyar szűrt estély-belépőnek.

— Ki az? — kérdezték a körülállók.

Mire *Márkus* Emilia diadalmasan felelte:

— Az angol királyné.

Két orvos tragédiája.

(Nierit Gyula dr. — Flamm Bertalan dr.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 5.

Megírtuk, hogy tegnapelőtt az aradmegyei orvosi kar két derék és lelkiismeretes tagját vesztette el, akik közül az egyik öngyilkosságot követett el, a másik hivatalos kötelességéből kifolyólag lett haláltokozó baleset áldozatává. Mindkét halottat ma temették el nagy részvét mellett.

Nierit Gyula dr., az öngyilkos *almáskamari* körorvos — mint tudósítónk jelenti — már évek óta buskomorságban szenvedett és pár hónappal ezelőtt méreggel akarta elpusztítani magát. Temetésére, amelyen az egész járási intelligencia megjelent, szép beszédek hangzottak el az elhunyt kötelességtudásáról és példás családi életéről.

Flamm Bertalan dr., a baleset áldozatává lett *csermői* körorvost szintén ma helyezték örök nyugalomra, délután két órakor. Utolsó útjára nagy néptömeg kísérte ki a közkedveltségnek örvendő orvost. Az intelligencia majdnem teljes számban jelent meg a temetésen. Ott voltak *Borsos* Béla dr. *csermői* főszolgabíró, *Vukuleszku* Titusz, *Borsos* Béla dr. aradi járás orvos, *Csillag* Ignác dr. borosjenői járásorvos, *Káldy* Gyula dr. a borosjenői kórház igazgatója, *Institoris* István, *Mallár* Imre, *Keresztes* Lajos *csermői* jegyző, *Gerba* Gusztáv, *Holländer* Sámuel, *Csigi* István és *Löwinger* Jenő földbirtokosok. A különböző felekezetek is képviselve voltak *Mauró* József katolikus plébános *Popovics* Döme gör. kei. és *Bognár* Lajos református lelkészek által.

Az egyházi szertartást *Siern* Adolf szentannai rabbi végezte, aki megható beszédben bucsuztatta a halottat, kiemelve érdemeit,

amelyeket a közt ren való szereplésével szerzett. A temetőben a csermői kaszinó nevében **Mallár Imre**, a kaszinó jegyzője tartott szép beszédet az elhunyt fölött.

Az elhunyt orvos a nemzeti baleset biztosító társaságnál 20.000 koronára volt biztosítva, amely összeget a biztosító társaság hozzátartozóinak kifizette.

A szerencsétlen orvost felesége, született **Obláth Julia** és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Uriasszony a vádlottak padján.

(Hamis eskü vádja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

A nagyváradi törvényszék büntető tanácsa előtt tegnap szenzációs büntetőper folyt le. Egy nagyváradi uriasszony került a vádlottak padjára hamis eskü büntetvével vádolva. A tárgyalás, eltekintve a vádlott személyiségéről, jogi tekintetben is annyira érdekesnek mutatkozott, hogy a tárgyaló termet Nagyvárad legelőkelőbb jogászközönsége csaknem zsufolásig megtöltötte.

A tárgyalást délután három órakor nyitotta meg **Böhm Jenő** elnök. A vádlott: özvegy **Ujfalussy Endréné**, teljesen lefátyolozottan jelent meg a bíróság előtt. A vádhatóságot **Gáthy Bálint** dr. királyi alügyész képviselte, a védelmet **Rádl Odön** vállalta el, a sértett képviselőiben pedig **Várad** **Odön** dr. jelent meg. A bűnper előzményeit a vádirat a következőképen adja elő:

Ujfalussy Endre dúsgazdag bharmegyei földbirtokos, akinek Mártonfalván volt nagyobb kiterjedt birtoka, 1898. évben kissé zilált anyagi viszonyok közzé jutott. Birtokát több nagyobb összegű adósság terhelte, úgy, hogy szükségessé vált a terhek konvertálása. Ebből a célból 1899. januárjában **Lefkovics Márton** dr. volt debreceni ügyvédhez fordult, aki jelenleg a debreceni kereskedelmi és iparbank igazgatója. Az ügyvéd irodájában, a vád szerint, **Ujfalussy Endre** feleségével és **Berger Lipót** debreceni kereskedővel jelent meg. Hosszas tárgyalások után abban állapodtak meg, hogy egy ezeröttszáz koronás váltót bocsájtanak ki, amelynek elfogadója **Ujfalussy Endréné** szül. **Lakatos Jozefa** lesz és a váltót, mint kibocsájtó, **Lefkovics Márton** dr. is aláírja.

Ez meg is történt. Néhány hónap múlva azonban hirtelen elhunyt **Ujfalussy Endre**, neje pedig Nagyváradra költözött. A váltót pedig lejáratkor nem rendezték, úgy, hogy az összeget **Lefkovics Márton** dr. fizette ki. Az ügyvéd ezután az elfogadó: **Ujfalussy Endréné** ellen fordult, akit a nagyváradi törvényszéken be is perelt. **Ujfalussy Endréné** azonban ügyvédje, **Rádl Odön** útján válasziratot adott be, amelyben kijelentette, hogy *ő a kérdéses váltót sohasem írta alá, az aláírás hamis*. Erre nézve az esküt letenni késznek nyilatkozott. A bíróság elfogadta az ajánlatot és **Ujfalussy Endréné** letette az esküt arra nézve, hogy a váltót sohasem írta alá.

Lefkovics Márton dr. erre a debreceni ügyészségnél feljelentést tett **Ujfalussy Endréné** ellen hamis eskü címén. Meg is indult a nyomozás, sőt a vizsgálatot is elrendelték, mikor a debreceni törvényszék magát illetéktelennek találván, az ügyet a nagyváradi törvényszékhez tette át.

Tegnap folyt le ebben az ügyben a főtárgyalás. Mindenek előtt a vádlottat hallgatták ki, aki kategorikusan kijelentette, hogy a váltót nem írta alá és az ellene emelt vád alaptalan.

Az első tanu, maga a sértett, **Lefkovics Márton** dr. volt, aki megmárod: amellott az állítása

mellott, hogy az ő irodájában a *vádlott tényleg alá írta a váltót*. A tárgyalás legérdekesebb része most következett. A tanut ugyanis a felek keresztkérdés alá vették és ennek során oly nagystíli jogi vitatkozás keletkezett, amely igazán pártját ríktja a törvényszéki tárgyalások történetében. **Rádl Odön**nek alkalmá nyílt bámulatos jogi tudását csillogtatni és felvette a vitát úgy a nem közönségesen szakképzett ügyészszel, mint a szintén kiváló ügyvéd-tanulval szemben. Minden szó, minden kifejezés vita alá került és ez a jelen volt jogászközönség érdeklődését a legnagyobb mértékig fokozta. A vita folyamán különben **Rádl Odön** új tanut is jelentett be: **Poynár Erzsébet** irodavezetőjét, a ki a válópört vezette.

A következő tanu **Nagy Béla** dr. deési ügyvéd volt, aki a váltó aláírás alkalmával **Lefkovics** ügyvédi irodájában mint irodavezető működött. Vallomása terhező volt a vádlottra nézve, amennyiben *eskü alatt bizonyította, hogy a vádlott tényleg aláírta a váltót*.

Berger Lipót szintén ilyen vallomást tett, míg **Poynár Erzsébet** azt igazolta, hogy a bűnper vizsgálata folyamán **Lefkovics** olyan nyilatkozatot tett, hogy *nem biztos abban, hogy a vádlott tényleg aláírta a váltót*.

A bizonyítási eljárás után **Rádl Odön** indítványozta, hogy az aláírás valóságának megállapítási céljából irászakértőket hallgassanak meg. A bíróság hosszas tanácskozás után teljesítette a kérelmet, a főtárgyalást félbeszakította és folytatását hétfőn délelőttre halasztotta.

Aradi nők

és a Kossuth-kultusz.

(Női Kossuth-asztaltársaság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Az aradi hazafias nők érdekes terve jutott ma nyilvánosságra a *Kossuth-asztaltársaság* rendezetli értekezletén. A társaság — amely tudvalevőleg a Kossuth szobor gyűjtését vezeti — ma este 8 órakor a „Jópásztorhoz” címzett vendéglőben **Nagy Kálmán** elnöklésével látogatott értekezletet tartott, amelyen **Schwarcz Zsigmond** titkár bejelentette a Kossuth-szobor alapra a múlt héten befolyt gyűjtéseket.

Ezt megelőzőleg az aradi hazafias menyecskék és honleányok nevében megjelent **Némethy Csik Istvánné**, **Turzó Sándorné**, **Tóth Károlyné** és **Csetei Istvánné** átadták az asztaltársaság elnökének az általuk rendezett mulatságnak 180 koronát kitevő tiszta jövedelmét, azzal, hogy ez az összeg is a Kossuth-szobor alapjához csatolassék.

A hazafias honleányok dicséretes buzgóságért az asztaltársaság **Schwarcz Zsigmond** titkár indítványára jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavazott nekik, valamint **Sturm Margit**nak is, aki szintén tevékeny részt vett a nemes célu mulatság rendezésében.

Örömmel hallotta az asztaltársaság azt a hírt is, hogy az aradi nők körében nagy arányu mozgalom van készülődésben egy *női Kossuth-asztaltársaság* létesítése iránt, amely a hazafias eszmék propagálását és a Kossuth-szobor ügyének előbbre vitelét tűzi ki céljául. A női asztaltársaság létesítése ügyében még ezen a héten értekezletet tartanak a kezdeményezők a „Jópásztorhoz” címzett vendéglő helyiségében. A nemes célu mozgalom élén **Máthé Jánosné** **Jánosné** és **Némethy Csik Jánosné** állanak s már eddig is mintegy ötven lelkes nő jelentette ki csatlakozását.

A titkár jelentése szerint a múlt héten a következő adományok folytak be a Kossuth-szobor alapja javára:

Öz. **Purgly Lajosné** gyűjtése 346 kor 50 fill., „Függetlenség” 1 kor., **Cukrok** eladása révén 70 fill., öz. **Rosner Ervinné** gyűjtése 7 kor. 91 fill., **Gyóroki ünnepély** jövedelme 100 kor., **Muktár szilvarnyeresége** 40 fill., **Frank dominó** 60 fill., **Írógép** sorsolásból 220 kor., **Klein Igaác** 2 kor., **Légszeszgyár** 20 kor. Az írógép és a matiné jövedelme 794 korona 78 fillért tett ki. A Kossuth szoboralap álmánya 47 468 kor. 91 fillért tesz ki készpénzben.

Az értekezlet örömmel vette tudomásul a jelentést, mely örvendetes bizonyosága a közönség érdeklődésének az aradi Kossuth szobor ügye iránt.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 7. A zadorlaci önkéntes tűzoltóegylet táncmulatsága (Nagyvendéglő.)

Február 10. Monstre hangverseny és táncestély (Fehér Kereszt) — A pankotai allami elemi iskola hangversenyyel egybekötött táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — A lippai izraelita nőegylet estélye (József főherceg szálló.)

Február 11. A csermői önkéntes tűzoltóegylet táncmulatsága (Kaszinó.) — Az aradi cipészek szakcsoportjának táncmulatsága (Iparosház.)

Február 17. Az aradi és csanádi egyesült vasutak vonatkísérő személyzetének táncvigalma (Városliget.)

Március 3. Az aradi vaskereskedők és alkalmazottak nyugdíjgyűlésének táncvigalma (Központi Szálló.)

Március 10. Az aradi sportkedvelő ifjúság táncmulatsága (Iparosház.)

(=) A tisztli estély elmarad. Az aradi helyőrség tisztikara, illetve a katonatiszti kaszinó tudvalevőleg úgy tervezte, hogy két nagyobb estélyt rendez az idei farsang folyamán s a másodikat február 24-ikére tűzték ki. Mint bennünket ma értesítenek, ez a második estély — a rendezőségben történt változások következtében — egyelőre elhalasztott.

(=) A Máv. altisztikör bálja. Az aradi Máv. altisztli kör fenyesen sikerült bálát rendezett vasárnap este az ipartestület termében. Az estély sikerét emelték megjelenésükkel: **Barabás Béla** dr. országgyűlési képviselő, **Setankovits Miklós** máv. üzletvezető, **Insztóris Kálmán** polgármester, **Fetter Géza** főfelügyelő, **Szathmáry János** acev. főfelügyelő, **Steingassner Herman** felügyelő, **Farkas Ernő** álmásfőnök, **Chirke Vilmos**, **Bedeus Károly** báró főellenőrök, **Fényes Kálmán** fűtőházi főnök, **Borsos Béla** dr. pályatorvos, **Avarffy Imre** dr. — A bálanyai tisztet **Setankovits Miklós**né úrnő viselte, akit ünnepélyesen fogadtak. Az első négyest nyolcvan pár táncolta. A megjelent hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Sztankovics Miklósé, Balázs Gézané (Piski), Farkas Ernóné, Wolter Edéné (Piski), Erdős Dezsóné, Simon Antalné, Borsos Béláné, Adorján Arpadné, Végh Sándorné, Enyedy Sándorné, Nádal Józsefné, Litky Józsefné, Nagy Sándorné, Halász Ödöné, Kapy Beláné, Opletán Istvánné, Erki Józsefné, öz. Czenger Józsefné, Beblendi Istvánné, Bodnar Sándorné, Prókai Józsefné, Halmi Ferencné, Lénárd Józsefné, Bogsán Károlyné, Hámas Mórné, Gábor Lajosné, Fischer Sámuelné, Klein Simonné, Popper Károlyné, Daravary Károlyné, ifj. Kovaly Mártonné, Palfi Domokosné, Várfalvi Antalné, Bácskay Józsefné, Pauzar Sándorné, Horváth Mihályné, Sifuk Sámuelné, Fischer Adolfné, Fekete Károlyné, Szűcs Károlyné, Farkas Jánosné.

Leányok: Radossányi Ella, Biró Rózsika, Beleznay Rózsika, Kapy Aranka, Kovaly nővérek, Kutnik Aranka, Guttin Mariska, Czenger Mariska, Stern Margit, Stern Etel, T. sz Ella, Lénárd Margitka, Janasek nővérek, Bogsán Mariska, Blaha Gizella, Hannas Gizella, Weinfeld Rózsika, Udvardy Annuska, Popper Regina, Tóth Juliska, Darba Katica, Boda Irenke, Csoma Aranka, Bácskay Szidi, Horváth Lujza, Molnár Juliska, Didek Klótild, Kovács Rózsika (B. Csaba), Ugray Annuska.

(=) A Kossuth-estélyt rendező „Hazafias ifjúság” tagjait felkérjük, hogy folyó hó 6-án kedden este 8 órakor az ipartestület gyűléstermében tartandó vigalmi ülésén teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. A rendező-bizottság értesíti a közönséget, hogy aki bármilyen felvilágosítást óhajt az estélyre vonatkozólag, forduljon **Levitzky Dezső** ügyvezetőhöz, aki kész-

ménynek ígérkezik. Az operett-társulat ma kezdte el a *Diákszerelm* (Jung-Heldelberg) színpadi próbáit. Az operett rendkívül fényes kiállításban kerül színre s minden más — még a budapesti bemutatót is megelőzve — eredeti premiére lesz. A darabot egyenesen az aradi színház részére *Bródy* István fordította.

* A Hadsereg. A *Hek* Aladár szerkesztésében és *Münnich* Aurél dr. főszerkesztői égisze alatt megjelenő katonai havi folyóirat januári füzeté most jelent meg gazdag tartalommal és izlases kiállításban. A fényesen ilusztrált folyóiratban több igen értékes közlemény jelent meg, melyek nemcsak a hadsereg kötelékébe tartozókat, de a nagyközönséget is érdekelhetik.

A csanádi politikai pörök.

(Kikoptaltatással fenyegetett katonák. — Legazemberezett helyettes alispán. — Megvert papok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Három érdekes politikai bűnpör iratai vándorolnak mostanában a szegedi törvényszék, ügyészség és vizsgálóbírószághoz hivatalába, onnét pedig más hivatalokba kerülnek. Ebből könnyű megállapítani, ebben a politikai háttérű három bűnügyben állandóan folytatják a nyomozást, az iratcsomók azért jutnak egyik bűrőből a másikba. Mindahárom bűnpörhöz a csanádmegyei zavaros politikai események szolgáltatott anyagot.

Az egyikben *Farkas* József, a Cseresnyés főispán által fölfüggesztett makói polgármester a vádlott, akit tudvalevően izgatás vétségével vádolt meg a kir. ügyészség. A polgármester a városi közgyűlés megbízásából Cseresnyés installációja előtt falragaszokon hívta föl a lakosságot arra, hogy a belktatás alkalmára kirendelt csendőröket, szegedi 46 os bakákat és az aradi 12. huszárezred egyik kikindai századát koptaltassák ki, ne adjanak nekik se inni, se enni.

Winckler István dr. szegedi kir. ügyész letépte a falragaszt, amelyben izgatást látott és izgatás vétsége miatt úgy ő, valamint *Magay* Lajos vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálatot. A polgármester fölfolyamodást jelentett be a vádtanácsához, amely már két ízben foglalkozott a pörrel, de nem hozott érdemleges határozatot. Legutóbb elrendelte, hogy kérdezzék meg az installációra kirendelt katonák parancsnokságait, vajjon előzetesen értesítették-e a makói polgármesteri hivatalt arról, hogy kimennek a belktatásra? A polgármester ugyanis azzal védekezett, hogy a katonák kirendelése nem volt szabályszerű, mert őt nem értesítették az érkezésről.

A szegedi csendőrkerületi parancsnokság már megadta a feleletet erre a kérdésre. A vádtanácsához intézett átiratában ugyanis azt jelenti, hogy ők közölték kirendelésüket és érkezésük idejét *Farkas* polgármesterrel. Most még a negyvenhatos ezred parancsnokságától és az aradi huszárezredtől várják a fölvilágosítást. Ez azonban sokáig fog megérkezni, mert a gyakorlat szerint a közös hadseregből ezred parancsnokságai előbb a hadügyminisztertől kérnek fölhatalmazást és csak aztán felelnek az ilyen megkeresésekre.

A másik ügyben *Vajda* Jenő elmozdított csanádmegyei aljegyző a vádlott. Tudvalevő, hogy *Vajda* legazemberezte a Cseresnyés által kinevezett *Farkas* László helyettes alispánt, amikor az felszólította *Hervay* István alispánt hivatala átadására. Az ügyész hatóság elleni erőszak bűntette és becsületsértés miatt kérte a vizsgálat megindítását, amelyet azonban a vizsgálóbíró megtagadott. Az ügyész felfolyamodása

alapján a vádtanács most foglalkozott az ügygel és a kir. ügyész felfolyamodását elutasította, egyben pedig helybenhagyta a vizsgálóbíró végzését. Az ügyész ez ellen az ítélőtáblához apellált.

A harmadik ügyben több makói kereskedőt vádoltak meg személyes szabadság bűntette miatt. Az ügy abból az időből való, amikor a csanádmegyei megyegyűlésen *Nesztor* Romulusz nagylaki pap és négy társa az installáció mellett szavazott. *Glück* Ignác és még több makói kereskedő az utcán inzultálta a papokat. Az ügyészség *Glück* ellen vizsgálatot indított és az ügy iratait ma küldte át a nagylaki járásbírószághoz, hogy a sértetteket is hallgassák ki.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) *Boros* Béni kör közgyűlése. A *Boros* Béni kör tegnap tartotta meg nagy érdeklődés mellett közgyűlését. *Mülek* Lajos dr. elnök megnyitó beszéde után *Marossy* Miklós titkár olvasta föl évi jelentését. A közgyűlés ezt tudomásul véve, a jelentésért köszönetét fejezte ki. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését elfogadta, *Braun* N. Antal pénztárosnak a szokásos felmentvényt magadták. *Mülek* Lajos dr. elnök ezután elrendelte az új választást. *Bedő* Árpád dr. indítványozta, hogy közfelkiáltással ismét választassák meg elnöknek *Mülek* Lajos. A közgyűlés elfogadta az indítványt. A tisztikar így alakult meg:

Elnök: *Mülek* Lajos dr., alelnökök: *Kosuth* Pál és *Bene* Gyula, titkár: *Czobor* Ottó, igazgató: *Marossy* Miklós, pénztáros: *Braun* N. Antal, helyettes pénztáros: *Kádár* Jenő, gazda: *Hollósy* Jakab, ügyész: *Heitz* Nándor dr. A választmány tagjai: *Avarfy* Imre dr., *Barabás* Béla dr., *Boros* Vida, *Boros* Béla dr., *Bedő* Árpád dr., *Blaskovics* Béla dr., *Csűrös* Imre, *Dengl* Lajos, *Dengl* Rezső, *Domonkos* Lajos, *Dürr* Kocsárd, *Fetter* Géza, *Feszler* Károly, *Glück* József, *Honza* János, *Halmi* Andor, *Hartmann* Samu, *Holländer* Ignác, *Karacs* József, *Kirill* Géza, *Kneffel* Lajos, *Kabdebó* János dr., *Kristyóri* János, *Kövér* Lajos, *Kamler* János, *Kuffaer* Alajos, ifj. *Lócs* R. zsó, *Lányi* Pál, *Liebermann* Lajos, *Lövinger* Miksa dr., *Mitner* József, *Müller* Gyula, *Martzy* Béla, *Nikolits* Sándor, *Nagy* Kálmán, *végvári* Neuman Dániel, *végvári* Neuman Adolf, *Priegl* István dr., *Reinhart* Géza, *Reinhart* Kálmán, *Radnai* Simon, *Reisz* Mátyás, *Szántay* Lajos, *Steigerwald* Alajos, *Séfalvy* György, *Solymos* József, *Schannen* Adam, *Szántay* Gyula, *Szathmáry* Géza, *Szathmáry* János, *Szűcs* F. Vilmos, *inokai* Tóth Lajos, *Varjassy* Lajos, *Wollák* József, *Vásárhelyi* János, *Weiszberger* Izidor.

Oláh Odónt, a kör egyik alapítóját és volt alelnökét megválasztották a kör díszelnökének.

Érdekes válópör.

(A színész-házasság vége.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 5.

A színész-házasságok se mindig az égben köttetnek, dacára annak, hogy többnyire szerelmi házasságok. Temesvárol jelenti tudósítónk, hogy egy széles körben ismert fiatal színészpár: *Thury* Elemér, a *Krecsányi*-féle temesváribudai színtársulat hásszerelmese és felesége: *Csige* Böske, a vidék egyik legkedveltebb nívája, a temesvári törvényszék előtt engesztelhetetlen gyűlölség alapján kölcsönösen válópört indítottak egymás ellen.

Ime, ez a legfrissebb válópörös szenzáció, mely sok tekintetből igen érdekes. *Thury* Elemér, egyik legtehetségesebb tagja a vidéki színészetnek aki elegáns, férfias megjelenésével sok hódítással dicsekedhetik. Hosszabb idő óta van már *Krecsányinál*, *Aradon* sohasem játszott, de egy ízben feleségével együtt szerződött *Zilahy* az aradi színtársulathoz, mikor *Ternyei* eltávozott; később visszajött *Ternyei* és *Thuryval* felbomlott a szerződés. Rövid ideig a budapesti Király Színháznak is tagja volt *Thury*, ahol

szintén szép sikereket ért el, de ebben a par excellence operett színházban nem talált magának elég tért ambíciójának kielégítésére és így inkább visszaszerződött *Krecsányihoz*, aki szívesen fogadta vissza, az ügyes és elegáns színészt.

Thury Elemér feleségével *Csige* Böskevel szerelmi házasságot kötött és egyideig teljes egyetemben élt az egymáshoz illő színészpár. De „a vidék Császár Imréje” — amint *Thuryt* találóan elnevezték — nem volt férjnek való természet. Hatalmasan pezsdült benne a színészvér és a bohém emberek vidámságával alig egy évi házasság után könnyelmű életre adta magát, amit nagyon zokon vett tőle a szelid természetű *Csige* Böske.

Thury Elemér erősen kártyázott és játékszenvedélye később a lóversenytérré vitte, ahol tetemes összegeket vesztett. Veszteségei idegessé, izgatottá tették s ettől fogva elpárolgott otthonról a házi béke. Az asszony igyekezett erősebben magához láncolni könnyűvérű férjét, de *Thury* nem hallgatott könnyörgéseire és az asszony minden kísérletezése hiábavaló maradt.

Ilyen körülmények között *Csige* Böske mindenképen válni akart, és most közös megállapodással, kölcsönösen meg is indították egymás ellen a válópört, amelyben a békéltetési tárgyalást a jövő hónapra tűzte ki a temesvári törvényszék.

De a szép *Osige* Böske és a dallás *Thury* Elemér aligha fognak kibékülni.

A meghiusult béke.

Uj harc küszöbén.

(A vezérő-bizottság nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 5.

A király és a koalíció között lefolyt üzenetváltásnak részletei ma végre nyilvánosságra jutottak. A vezérő-bizottság az informatív jellegű közvételével szolgálatot tett ugyan az ország aggodó közvéleményének, de nem nyugtatta meg a béke lehetősége felől. Pedig első sorban ennek létrejövetele érdekli az országot és nem a két szembeálló félnek bizonykodása az ő igazsága mellett.

A ma esti hosszantartó minisztertanácsról politikai körökben tudni vélték, hogy az a kormány lemondásának benyújtásával foglalkozott. Mások meg azt állították, hogy a *Fejérváry*-kabinet éppen ellenkezőleg a további harcnak előkészületeit tette meg és mint ilyet első lépésül az országgyűlés fölösztatását fogja a királynak javasolni.

A mai tanácskozások.

Ma egész délelőtt tanácskoztak a baloldali politikusok a király üzenetéről. *Bánffy* Dezső báró délelőtt 10 órakor meglátogatta *Andrássy* Gyula grófot, aki nál ment járt még *Darányi* Ignác is.

Kossuth Ferenc ma délelőtt csaknem két óra hosszat tanácskozott *Thaly* Kálmánnal és *Holló* Lajossal. Később *Andrássy* Gyula gróf is felkereste *Kossuth* Ferencet.

A zombori függetlenségi párt *Kossuth* Ferenchez táviratot intézett, amelyben erélyes hangon tiltakozik az ellen, hogy a vezérő-bizottság a magyar vezényszó és a magyar nemzeti követelések teljesítése nélkül kössön békét.

A vezérőbizottság ülése után a vármegyei ellenállást szervező bizottság kezdi meg a működését, mert a baloldalon nagyon komoly hírek vannak elterjedve az abszolútizmusról. Így többek között beszéltek ma azt is, hogy a kormány február hónap második felében feloszlatja az országgyűlést, anélkül, hogy a királyi kéziratban az összehívás tekintetében intézkedés tétetnék.

Mint hírlik, ezen a héten az összes baloldali pártok értekezletet tartanak s a pártvezérek mindenütt részletesen elő fogják adni a békealkudozások történetét.

A vezérő-bizottság határozata.

A vezérő-bizottság ma este Kossuth Ferenc elnökle alatt és Zichy Jenő gróf kivételével valamennyi bizottsági tag részvételével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy közlést teszi a királylyal való üzenetváltás aktáit, amelyek megvilágítják a nemzet előtt a legutóbb lefolyt béke-tárgyalásokat.

(A béke-tárgyalás ezen nyilvánosságra hozott aktáit lapunk más helyén szösz szerint közöljük.)

Az akták közzétételével kapcsolatban a vezérő-bizottság a következő határozatot hozta:

A nyilvánosság elé bocsájtott közleményekből meggyőződhetik a nemzet, hogy a vezérő bizottság egy tisztességes kibontakozás érdekében megtett mindent, amit elvöladás és a nemzet-től nyert mandátum megtagadása nélkül megtehetett. A koalíció munkaprogramjának közvetlen végrehajtását annak csupán gazdasági és belügyi részeiben követeltük, itt is számolva az európai gazdaságpolitikai helyzet kialakulásával.

A katonai kérdésben pedig a koalíció álláspontjának teljes fönntartásával följánlotta a nemzet egy újabb döntésének bevárását egy szélesebb alapon reformált választási törvény alapján, melynek első sorban való keresztülvitelére vállalkozott, honorálva ezzel a király elutasító álláspontjának azt az indokát, melyet föltételeznie kellett — mivel egyedül ez az indok felel meg alkotmányunknak — hogy tudniillik ő Felsége kételyt táplál az 1905. évi választásoknál megnyilvánult nemzeti akarat valódi értelme, teljessége és szándéka iránt.

Ezt az ajánlatot ő Felsége a vezérő-bizottság legmélyebb sajnálatára egyszerűen visszautasította és elvágta a további tárgyalások fenalát.

Az ülés ezzel este nyolc órakor véget ért.

Félhivatalos hang.

A félhivatalos M. N. a „B. H.” mai számában megjelent és a békepontokkal foglalkozó cikkről többek között a következőket írja:

„Megállapítható, hogy a koalíció a béke érdekében a maga részéről semmit sem nyújtott, ellenben a királytól, az állami rend rovására, még áldozatokat is követelt. Ilyen javaslatokra csak visszautasítás lehetett a felelet.”

Minisztertanács.

Ma este Fejérváry Géza báró elnökle alatt több órán át tartó minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A tanácskozás fél tíz óráig tartott. Késő éjjeli órákban a politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a mai minisztertanács a kormány lemondásával foglalkozott. A hír sokat foglalkoztatta a politikusokat, de valósága felől már nem lehetett bizonyosságot szerezni.

Más verzió szerint a minisztertanács egészen más kérdésről: a házfelosztás kérdéséről tanácskozott.

A trónörökös Guluchowskinál.

Nagy feltűnést keltett — mint Bécsből telegrafálják — az a hír, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg tegnap délután meglátogatta Goluchowski Agenor külügyminisztert.

A trónörökös és Goluchowski közel másfél óráig tanácskoztak arról a helyzetről, amelyet a király legújabb elhatározása Magyarországon teremtett.

Pitreich és Andrássy.

Egy estilap írja: Ma kitudódott, hogy Pitreich hadügyminiszter tegnap levelet írt Andrássy Gyula grófnak. A levelet tegnap délután fél három órakor kézbesítette egy törzstiszt Andrássy szállodai lakásán. Magyar politikai körökben beszélnek, hogy Pitreich azt írta Andrássynak, hogy végtelenül sajnálja, miszerint a béketárgyalások eredményre nem vezettek. Rajta nem mulott, ő mindent megtett, hogy béke legyen és miután ez nem sikerült, a konzekvenciákat le is vonta.

Ez az utolsó kitétel állítólag arra az elterjedt hírre vonatkozik, hogy Pitreich a béketárgyalások meghiusulása folytán lemondott.

Ezzel szomben a Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből illetékes katonai forrásból: Több magyar lapnak az a híre, hogy Pitreich lovag hadügyminiszter lemondott, teljesen valótlan.

A Házfelosztás.

Politikai körökben most már mind harozottabban beszélnek, hogy nemsokára az országgyűlés fölosztása következik. Ma dél előtt híre járt, hogy Fejérváry báró az országgyűlést fölosztató királyi kéziratot tegnap már magával hozta.

A kézirat csak a hivatalos lapban fog megjelenni, mert az elnapolt országgyűlést össze sem fogják hívni.

Az új választásokat hir szerint egyelőre nem is írják ki.

Bécsi vélemény.

Bécsből jelentik, hogy a N. Fr. Presse mai estilapjában a következőket írja:

Gróf Andrássy Gyula joggal jelentette ki, hogy a szakítás végleges. Andrássy végleges szakítás alatt azt érti, hogy a megegyezés március hó elseje előtt, amely napra az országgyűlést összehívták és amely napon a valutavitanak és a kereskedelmi szerződéseknek már törvényerővel kellene birniok, nem jöhet létre. A legnagyobb valószínűséggel most a Házfelosztása várható és ezzel egy korszaka kezdődik meg a tényleges abszolútizmusnak, melyet a modern népek politikai öntudatával egyáltalán nem lehet összhangzás-

ba hozni és amelyet legkevésbé a magyar nemzet lesz képes elviselni.

Hogyha a korona a viszonyok kényszerére alatt határozta is el magát arra, hogy az alkotmányossággal szakít, ez a monarchiára nézve mindazonáltal kemény csapást jelent. A szakítás okait a korona és a koalíció között mindenestre abban a memorandumban kell keresni, melyet Andrássy magával hozott. A király elé terjesztett memorandumban a koalíció olyan követeléseket állított fel, amelyek megfogalmazásánál a célszerűséggel és keresztülvihetőséggel egyáltalán nem törődtek és amelyeknek elkerülhetetlen következménye lett volna az, hogy nemcsak gyorsan nem oldották volna meg a válságot, hanem ellenkezőleg, elhurcolták volna olyan területekre is, ahol még béke uralkodik. A legnagyobb zavar támadt volna.

A király súlyos konfliktusba keveredett volna Ausztriával mert a koalíciós követelésének egy része a kiegyezési törvény fontos intézkedéseit akarta megbolygatni. A kereskedelmi szerződések jóváhagyását pedig olyan feltételekhez kötötte, hogy azoknak a ratifikálása ne a kiegyezés előírása szerint, de mindkét állam részéről külön történjék. Ez is olyan kérdés, amelyre vonatkozólag meg kell hallgatni Ausztriát, amelynek joga van fontolóra venni, hogy vajon ily körülmények között nem kívánatosabb volna ránézve az elválás már most, mint a közösségnek ilyen feltételekkel való fentartása. Onálló jegybank felállítását is követelték s ezzel már most felvetették azt a problémát, amely Ausztria hitelügyét erősen megbolygatja.

A helyett, hogy békét kötött volna, a koalíció újabb harcokat idézett volna elő, ha kívánságait teljesítik és a kiegyezésért folyó küzdelemben annyira kiélesedtek volna az ellentétek, hogy az együttélés a két államra nézve végre teljesen elviselhetlenné vált volna.

A pártkörökből.

A pártkörökben ma is még mindenütt a királyi üzenetről beszéltek és a koalíció propozícióinak visszautasítását különbözőképpen kommentálták. A szabadelvű-pártban többen annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy ma már a restitúció in integrum nem elég arra, hogy a koalíció a kormányt átvehesse, mindazonáltal helytelenítették, hogy a válság anyagát a koalíció új kívánságokkal komplikálta.

A függetlenségi pártban élénk eszmecserére folyt a királyi üzenetről és nagy megelégedéssel fogadták az üzenetváltásra vonatkozó akták közzétételét. Általános volt az a fölfogás, hogy a béke oly alapon, amint azt a vezérőbizottság tervezte, tartósságra nem számíthatott volna. Erősen hangzottatták a függetlenségi pártkörben, hogy a nemzet az üzenetváltásból meg fog győződni arról, hogy a felelősség a béketárgyalások megszakadásáért nem a koalíciót terheli.

Egy tábornok a béke meghiusulásáról.

Bécsből táviratozzák: A N. Fr. Pr. esti lapja érdekes cikket közöl a magyar válságról egy magasállású tábornok tollából, akinek a katonai körökben vezető szerepe van. A cikkből közöljük az alábbi részt:

Noha a korona és a koalíció között a

tárgyalások ez időszerint eredményre nem vezettek, *Andrássy* Gyula gróf nyilván nem az elkeseredés érzelmével, hanem csak csalódottan távozott az audienciáról. Az uralkodó a koalícióval szemben elment addig a határig, ameddig csak lehet. A legmagasabb katonai körök is a békés megoldás mellett voltak, ameddig a hadsereg egysége fentartható. A közös hadügyminiszter a delegációkban megjelölte azokat a határokat, amelyekben túl a monarchia érdekeinek sérelme nélkül nem lehet menni és meg vagyok arról győződve, — hogy amennyiben az uralkodó kikérte tanácsát — a hadügyminiszter a lehetőség határáig ment.

Szerintem is mindent meg kell tenni a hadsereg egységének biztosítására, de nem képviselem a nagyhatalmi hóbort álláspontját, mert azt tartom, hogy minden állam olyan nagy, amennyi az ő hatalma. De viszont az is igaz, hogy 48 milliónyi lakosság állami, politikai és gazdasági érdekei kielégítésére egységes hadsereg szükséges. Az államrend követeli meg, hogy az ujoncokat idejében sorozzák és hogy a hadügyi kormány a közös költségvetés alapján pontosan megkapja a szükségletekre szolgáló összegeket. Nagy baj az, ha a költségek nem folyosíthatnak. Nincs modern tüzérségünk, hadihajóinkat nem építhetjük és a hadügyi kormány a haditengerészet vezetőségével nem tesz egyebet, csak folyton késedelmi kamatokat fizet. Már csak ebből világos, hogy a hadügyi kormány a békés meg egyezéssel van, de a hadsereg egységét áldozhatja fel.

HIREK.

— **A hercegprimás állapota.** *Vassary* Kolos bibornok hercegprimás — mint fővárosi tudósítónk jelenti, — az éjjelt nyugtalanul töltötte, közel 38 fokú lázban. Reggel felé mély álomba merült, mely több órán át tartott s mire felébredt, láza is megszűnt. *Jordán* dr. főorvos lényegesen jobbnak mondja az egyházfejedelem állapotát. A kezelőorvos véleménye szerint a beteg állapota *reményekre jogosít.*

Ma is rendkívül sokan tudakozódtak táviratilag, levelben és személyesen. A tudakozók között voltak *József* főherceg és *Augustia* főhercegné nevében *Batthyány* Béla gróf kamarai előjáró, *Apponyi* Lajos gróf udvarnagy, *Darányi* Ignác, *Zichy* Nándor gróf, *Forster* Gyula báró, botfal *Hűvös* József udvari tanácsos, *Szterényi* József államtitkár, *Széchenyi* Gyula gróf, *Kriszán* Mihály pápai kamarás, *Ugron* Gábor, *Zichy* János gróf, *Szendrey* János osztálytanácsos és még igen számosan.

— **Megszűnik a vámháború.** *Belgrádból* táviratozzák: Itteni elterjedt hírek szerint *Magyarország* még a mai nap folyamán megszünteti a határzárát és a szerb delegátusok még e hét folyamán Bécsbe utaznak a kereskedelmi szerződési tárgyalások folytatására.

— **A spanyol infáns elutazása.** *Bécsből* sürögnyög: *Don Carlos* infáns, akit a király kikísért az állomásra, délelőtt 9 órakor Münchenbe utazott a régensherceg látogatására. A pályaudvaron megjelent a spanyol nagykövet, a követség személyzete és a díszszolgálatra kirendelt tisztek. A király az infánstól szívélyesen búcsúzott el.

— **Csák Cirjék Szegeden.** *Csák* Cirjék dr., a magyar minorita rend főnöke, aki az aradi rend-

háznak is feje, tegnap Szegeden időzött. A rendfőnök a minoriták szegedi házában tartott hivatalos látogatást.

— **Az állami jószágigazgatóság.** Az aradi állami jószágigazgatóságról a hivatalhoz közelálló körökben az a hír volt elterjedve, hogy *Feilitzsch* Artur báró földművelésügyi miniszter *jószólattja* az aradi jószágigazgatóságot és személyzetét Budapestre, a miniszterium VI. főosztályába (birtok-földarabolás és állami telepítés) osztja be. Egyik munkatársunk ma megkérdezte *Csernovics* Diodor dr. miniszteri tanácsos jószágigazgatót, hogy mi igaz ebből a híresztelésből? A jószágigazgató kijelentette, hogy az aradi jószágigazgatóság állítólagos fölösztatásáról mitsem tud, sőt teljesen valószínűtlennek tartja a hírt, *Feilitzsch* báró kormányralépésekor maga mondotta *Csernovics* Diodornak, hogy az állami igazgatás decentralizációjának híve és már a miniszternek ez az álláspontja mely tegnaptól mára nem változhatott meg, biztosítékot nyújt az iránt, hogy az aradi állami jószágigazgatóságot — legalább *Feilitzsch* minisztersége idején — nem osztatják föl és nem viszik el Aradról.

— **Itélőtábla elnökei — bankügyész.** A „Hírei” című szaklap írja: „A *Pesti Hírek* *Első Takarékpénztár* egy régi, érdemes tisztviselőjét beválasztották az igazgatóságba. *Biró* Zsigmond már 27 esztendő óta szolgálja a takarékpénztárt és ez idő alatt ritka szorgalmat, páratlan buzgalmat fejtett ki. Fokozatosan lépett elő egészen az ügyvivő igazgatóságig. És most amikor 27 éves működés után nyugdíjba vonult, a részvényesek beválasztották az igazgatóságba, hogy bő tapasztalattal, alapos tudással továbbra is az intézet számára fruktifikálják. Helyébe *Fabiny* Ferencot, a szegedi kir. ítélőtábla elnökét nevezik ki *jogügyi igazgatónak.* — Ez a kinevezés nem ok nélkül kelt némi felháborítást. A bank-ügyészé lett tábla-elnök *Fabiny* Teofilnek, a volt igazságügyminiszternek fia. A jogi szakirodalomban sokat működött; előbb kurali bíró volt s négy év előtt nevezték ki a szegedi királyi ítélőtábla elnökévé. Az új állás, melyet mint jogügyi igazgató most foglalt el a *Hazai Takarékpénztárnál*, mintegy 50,000 korona évi jövedelemmel jár.

— **Németh püspök körlevele.** Ma jelent meg *Németh* József püspök ezidei harmadik körlevele, amely tartalmazza a pápa rendelkezését arról, hogy tekintettel Magyarországra, a bűjtöt az idén a nagybűjt tartama alatt csak ünnepeken kívánja betartani. A körlevél közli azonkívül a horvát-neuzsinal plébános állásra kiírt pályázatot.

— **Uj főrend.** Egy pénzügyi szaklap írja! A hivatalos lap egyik közeli számában olvasható lesz, hogy a király *Ormeó* Vilmost, az *Első magyar általános biztosító társaság* vezérigazgatóját a főrendház örökös tagjává nevezte ki.

— **Páris Gábor működése.** *Kassáról* táviratozzák: Ma délelőtt iktatta be *Páris* Gábor alispán-helyettes e tornai szolgabírói hivatalban az ujonnan kinevezett *Kormos* Emil főszolgabíró és *Gara* szolgabíró, miután előzőleg *Gedeon* Aladár és *Pécsi* Gáspár főszolgabírákat valamint *Zabreczky* József szolgabíró csendőrokkal eltávolította hivatalukból. *Kormos* Emil tavaly még Békésmegyében volt közigazgatási gyakornok és a csabai járásban tb. szolgabíró, de hirtelen meg kellett válnia állásától.

— **A bírói karból.** Az igazságügyminiszter *Domonkos* György dr. dévai törvényszéki aljegyzőt a köröspányai járásbíróshoz albíróvá nevezte ki, *Indre* László dr. topánfalvai járásbíró aljegyzőt a dévai törvényszékhez helyezte át.

— **Egy fiatal asszony halála.** Mint őszinte részvételt értesülünk, *Bukovics* Sándor dr. vinalgai ügyvédet súlyos csapás érte. Aradi származású fiatal felesége, szül. *Verbos* Béla, özv. *Verbos* Adámné leánya folyó hó 8-án, boldog házasélete harmadik évében Vínán meghalt. A koporsót Aradra hozták s a felső temető halottas házában helyezték el, ahol ma holnap délután 8 órakor helyezik örök nyugalomra a *Verbos* család sírbeltjében. A korán elhunyt bajos fiatal asszonyt férjén kívül két kis gyermeke, édes anyja, testvérei s a *Habereger* és *Domány* családok gyászóják.

— **Szemle a háziezred felett.** *Csanády* Artur altábornagy, a nagyváradi 17-ik gyaloghadosztály parancsnoka, e hó 20-án Aradra érkezik, hogy a háziezred felett szemlét tartson.

— **Roosevelt Alice európai útja.** *Newyorkból* táviratozzák: A *Newyork Herald* jelenti *Washingtonból*: *Roosevelt* Alice esküvője után európai utat tesz.

— **Ejjegyzés Szécsényben.** A „Millenium” sörözőben pincere tegnap tartotta ejjegyzését özv. *Kristóff* Józsefnével, a régi városház pince bérilőjével Aradon.

— **Az orosz forradalom és egy európai háború.** *Pétervárról* táviratozzák: Befolyásos orosz körökben egy európai háború szükségességéről beszéltek, mert most már csak ettől várják az Oroszországban dúló anarchikus állapotok megszűnését (?) A belügyminiszter felhívta a kormányzókat, hogy lépjenek föl szigorúan és minden kis orosz nemzetiségi mozgalmat erőszakkal nyomjanak el.

— **Az ágrisi jegyzőválasztás.** Ma volt *Agris* községben a jegyző választás, amely iránt nagy érdeklődés nyilatkozott meg. *Lengyel* Sándor dr. ternevai főszolgabíró bejelentette, hogy huszonöt pályázó jelentkezett és ezek közül tizet kändált. Ezután mezejtették a választást, amelyen *Marinkovics* Mihály ternevai járási írnok 29, *Lengyel* Gábor kurticsi jegyző 1 és *Borbély* Viktor ágrisi helyettes-jegyző 1 szavazatot kaptak. Az ágrisi jegyzőség tehát oszka nem egyhangulag *Marinkovics* Mihálynak jutott, aki igen népszerű és rokonszenves tisztviselő.

— **Házasságok.** *Karácsonyi* Ilés ma kötött házasságot *Pálffy* Mariska kisasszonnyal, özv. *Pálffy* Edéné urnó leányával Aradon.

Farkas Gyula államvasuti tisztviselő házasságot kötött *Balog* Etlika kisasszonnyal.

— **Öngyilkosság a gyulai vármegyeházán.** Szomorú dráma játszódott le a gyulai vármegyeházán lévő központi főszolgabíróóság irodájában. Egy reménytelen szerelmes fiatalember golyót röpített a szívébe és rövid szenvedés után a helyszínen meghalt. *Szabó* Béla szolgabíróági díjnek, *Szabó* Sándor kórházi ellenőr 26 éves fia az öngyilkos. Dóiban ahelyett, hogy ebédre haza ment volna, visszatért hivatalába és ott az íróasztalhoz ülve, kilenc milliméteres főbort-fegyverrel szíven lötte magát. A lövés jól talált, mert az öngyilkos néhány percnél vergődés után meghalt. Mire atyja reá tatált, már nem lehetett segíteni rajta. Az öngyilkosság helyén kis idő múlva megjelentek a hatóság emberei, akik kétségtelenül megállapították hogy a szerencsétlen fiatalember öngyilkosság áldozata és így az orvosrendőri boncolást mellőzték, a hullát a család rendelkezésére bocsátották. Levelét nem hagyott hátra, de a körülmények amellelt bizonyítanak, hogy tettének oka reménytelen szerelem. A jobb sorra érdemes fiatalembert nagy részvét mellett temették el. Hivatalnoktársai koszorút helyeztek ravatalára.

— **Az evang. templom órája.** A *József* főherceg-ut új díszje: az ág. evang. templom tornya órát is kap. Az ezzel járó költségeket *Wedowsky* Gusztáv és neje vállalták magukra, szép példáját adva vallásos áldozatkészségüknek és hűhűségüknek.

— Építkezések. A városi építkezési bizottság engedélyt adott *Kohn József* bádognak Batthyányi utca telkén egy nagyobb emeletes ház építésére. *Kovács Artúr* nének az igazságügyi palotával szemben lévő telkén egy két emeletes házra és *Weisz Hugó* fényképésznek Szabó Albert Andrásy-terem levő telkén egy fényirda építésére.

— **Államvizsga.** *Bajlay Mihály* államjósági igazgatósági tisztviselő a kolozsvári tudományegyetemen egyhangú képesítéssel tette le az államtudományi államvizsgát.

— **Beteg primadonna.** A nagyváradi színház szubrett primadonnája: *Gerlaci Hermiu* súlyos betegon fekszik Budapesten s kezelő orvosai állapotát aggasztónak tartják. Két hét előtt táviratilag hívták fel beteg édes anyjához Nagyváradról s már az utazás alatt annyira megviselték az izgalmak, hogy ő maga is betegesen érkezett meg a fővárosba. Betegsége azóta súlyos jelenségű gyomorbetegséggel komplikálódott, úgy hogy arra igen kevés reménység lehet, hogy egyhamar folytathassa működését.

— **Szerelmes pap.** A *Pécskai Közlöny* írja: „Ifj. *Perczel Dezső*, akit csak alig három éve hogy felszenteltek, levelet írt a káptalani helynök címére, amelyben bejelenti, hogy kilép az egyházmegyei lelkészkerülő papok sorából. Az aposztázia oka, szerinte az, hogy leküzdhetetlenül beleszeretett egy tanítónőbe s ma már nem viseli a papl öltönyt. Erdélyben átlépett az unitárius felekezetbe.” — A reverendáját letendő szerelmes pap *Perczel Dezső* nek, a képviselőház volt elnökének a fia, a ki most mint tanító akarja megkeresni kenyerét s a közeli hetekben oltárhoz vezetiszerelmes menyasszonyát.

— **Rendelet a vadászokról.** A földművelésügyi miniszteriumhoz az ideai télen szokatlanul sok panasz érkezett a vadászok miatt. Aradmegyből is ment fel egy sereg. A belügyminiszter utasította a csendőrséget, hogy a közösekben minél sürűbben és minél seigorúbban tartassanak fegyvervizsgálatot. Akinek fegyverengedélye vagy vadászati engedélye nincs, azoktól a fegyvert kobozzák el és ellenük a megtorló eljárást indítják meg. A csendőrségnek külön utasítást adtak, hogy az ismert vadászokat különösen szemmel tartassák, mert ezek veszélyeztetik leginkább a személy és vagyónbiztonságot az erdőkben. A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint az ideai télen a duvadak elszaporodtak és több mint husz vármegyében a hatóságok intézkedéseire elrendelték a duvadak irtását. Ezekért tudvalevőleg jutalomdíjakat adnak. A földművelésügyi kormány március elején fogja kiutalványozni a duvad irtását a jutalmakat. Az ideán több ezer koronára rug ez az összeg.

— **Kifeszített kolnák.** Az ideai télen szokatlanul gyakoriak Arad hegyalján a kolna foztatások. A világi hegyen január 29-én két kolnába törték be, *Rigler József* től három párnát, 500 oltványt, egy rézcsapot és két permetezőt vittek el, *Balog Jánostól* hat párnát, az összes poharakat, asztalmeműt, két üveg bort és az összes kucskokat; ez utóbbiakat úgy látszik más kolnáknál is még használni akarják. A világi csendőrség erőlyesen nyomozza a tetteseket, eddig azonban nem sikerült őket kézrekeríteni.

— **A vasuti bérletjegyrendszer tökéletesítése és kiterjesztése.** Az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* indokolt beadvánnyal fordult a magyar királyi államvasutak igazgatóságához, amelyben arra kéri, hogy a M. A. V. igazgatása alatt álló jelentékenyebb hálózatu helyiérdekű vasutak vezetőségével indítson tárgyalásokat az iránt, hogy ezen vicinális vasutak saját hálózataikra nézve szintén rendszerezésnek jegybérléteket, amelyek úgy önállóan, valamint a M. A. V. jegybérléte-módezeataival egybekapcsolva igénybevehetőek legyenek az utazóközönség részéről. A beadvány kifejti, hogy a vicinális vasutak vonalainak mentén fekvő számos nagyobb forgalmu város kereskedői ma már szintén rendszeresen utaztatnak üzletileg és ennél fogva úgy általános gazdasági szempontból, valamint a he-

lyierdekű vasutak és a M. A. V. üzletpolitikai szempontjából is szükséges és előnyös volna a kérelmezett újítás életbeléptetése, sőt, amennyiben ezen reform lényegesen hozzájárulna a vidéki nagyobb gőcpontok annyira kívánatos fejlődéséhez, nemzeti és kulturális szempontból is ajánlatos. Az O. M. K. E. indítványa kiemeli még, hogy az újításnak hatása az összes érdekelt vasutvállalatok részére pénzügyi szempontból is előreláthatólag kedvező irányban fog érvényesülni, miután annak kölcsönhatása a forgalmat feltétlenül élénkíteni alkalmas, Az O. M. K. E. egyuttal ujbol kérelmezi, hogy a M. A. V.-nak ez év január 1-ével módosított bérletjegyrendszere megfelelően tovább kiépitessék azáltal, hogy 3 hónapos és 1 hónapos bérletjegyek is kiadassanak, vagyis, hogy a svájci General Abonnement rendszere egészben átvéttessék, úgy amint azt az O. M. K. E. már a múlt esztendő július havában javasolta. Végül kifejti az egyesülés előterjesztése még azt is, hogy feltétlenül indokolt a rendszeresített új módozatu jegyek árainak általában való megfelelő leszállítása, miután az új módozatu jegyek árainak megállapítása sokkorta magasabb kúcs alapján történt, mint pl. Svájcban és Franciaországban.

— **Jészívok.** A szegénytanulók konyhájában e héten *Boros Iván* né, *Green Nándor* né és dr. *Marschall Lajos* né urnók ügyelnek fel. — A szegénytanuók számára a dr. *Müle* Lajosné és *Richter Károly* né ételmiszereket küldtek. Fogadják ezuton is hálas köszönetemet. *Hauser Károly* né elnök.

— **Az arc ápolására** az orvosok mint biztos és amellott ártalmatlan szert a Földes-féle MARGIT-krémet ajánlják. Ara 1 korona. Kapható minden gyógyszerertárban.

— **Szép fogakat** csakis a *Dentolin* fogceme használata biztosít. Vojtek és Weisznál. — 112

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Az első esküdtzéki tárgyalás.** Az aradi törvénytörök nagy tárgyaló termében ma folyt le a februári esküdtzéki ciklus első tárgyalása. Egy apróbb rablási ügy került ma az esküdttek elé. *Csomós József* aradi lakos ugyanis múlt év június 29-ikén a Hattér egyik korcsmájában mulatott *Szekeres Imrével*. A korcsmából távozva, *Csomós* arra kérte *Szekeres* t, hogy fizessen neki két pohár sört, amit azonban ez megtagadott. *Csomós* szerfölött felháborodott e szűkkeblűség miatt s egy jól irányzott öklöképással szemé közé végván pajtásának, legyürte *Szekeres* t és 6 koronát erőszakkal elvett tőle. A mai tárgyalást *Köller János* esküdtzéki elnök vezette, mivel azonban a rablás egyetlen szemtanuja az idézés dacára sem jelent meg, a tárgyalást elhalasztották.

§ **A milliós bukás.** Budapest-ről jelentik: A törvénytörök vádtanácsa a három *Strausz*-testvér vizsgálati fozcára kérdésben helybenhagyta a vizagálobíró végzését. Ellenben a cég könyvelőjét, *Pergese Alajost* szabadiábra helyezték. *Strausz* zék tovább is foglyok maradnak.

NAPIREND.

Február 6. Kedd. Róm. kath. naptár: Dorottya szűz. — Protestáns naptár: Dorottya. — Görög-keleti naptár (január 24.): Xené. — A nap két 7 óra 22 perckor, nyugszik 5 óra 6 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, szeles, sok helyütt csapadék.

Február 6. A Kosuth-estélyt rendező hazafias ifjuság vigalmi-bizottságának ülése este 8 órakor (Iparosház.)

Február 11. Az eleki első takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelött 10 $\frac{1}{2}$ órakor. — A pécskai takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelött 10 órakor. — Az aradmegyei takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelött 10 $\frac{1}{2}$ órakor. — A délmagyarországi közmívelődési-egyesület arad-hegyaljai fiókjának alakuló ülése Gyoronon (Kaszinó.) — A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete aradi fiókjának közgyűlése délután 3 órakor (Városház.)

Február 15. Az új-szent annal népbank részvénytársaság közgyűlése délután 2 órakor (Iskolaépület.)

Február 17. Körösbánya és vidéke takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 4 órakor.

Február 18. Az aradi iparosok első betegsegélyző-és temetkezési-egylet közgyűlése délelött 9 órakor.

Február 20. Az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi estélye délután 5 órakor (Városház.)
Március 8. Körösvetülészásás Csérmón.

Egyik vagy másik

okból sok gyermek fejlődésében visszamarad, legtöbbször azonban a fogzási időszak a ett előforduló bajok miatt. Valóban csodálatos, milyen kiváló szolgálatokat teljesít ilyenkor a SCOTT-féle EMULSIO, mely lehetővé teszi, hogy a gyermek a fogzás nehéz időszakán minden baj nélkül átessek és fejlődésük semmi kívánni valót sem hagy fenn. A SCOTT-féle EMULSIO legfinomabb gyógyszerkamajolajból készült alphaspha-savas mesz és nátron hozzáadásával.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „a hátán nagy csukahalat vivó halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintaüveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911
„Városi gyógyszerertár”
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/30

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Az Aradi takaré- és segélyegylet közgyűlése.** Az Aradi takaré- és segélyegylet tegnap délelött tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen *Reicher Károly* elnöklete alatt jelen voltak:

Hönig Frigyes, Tramer Antal, Réthy Viktor, Laczay Gyula, dr. Ring Béla, Steigerwald Alajos, Gavrillette Miklós, Szijj Sándor, Szijj Pál, Joó Béla, Klár Ferenc, Strifler József, Sugár József, Holczer József, Dengelegi Ferenc, Szilágyi Jakab, Spitz Lipót, ifj. Moskovitz Izidor, Kohn József, Krause Károly, Stampa Béla, Molnár Mihály, Szöberényi Gyula, Sztanity Mátyás, Weisz Dávid, Szikra Károly, Mandel József és Tóth Zsigmond.

Reicher Károly elnök az elmúlt év üzleti forgalmát ismertetve, a jegyzőkönyv vezetésére Ring Béla dr.-t, annak hitosítására Strifler József, Joó Béla és Szilágyi Jakab részvényeseket kérte fel. *Laczay Gyula* ügyvezető olvasta fel ezután az igazgató-választmány évi jelentését. E szerint a pénztári készlet 1905. január 1-én 16,475 korona 08 fillér. Bevétel 1 008 516 korona 07 fillér, összes 1 019 991 korona 10 fillér. Kiadások 985 667 korona 38 fillér. Pénzkészlet 1905. december 31-én 54 323 korona 72 fillér. A lefolyt üzleti év befejeztével az 1900. évben megalakult XIX. évtársulat került felszámolás alá. A felszámolás határnapján február 12-ikét tüzte ki. Ez évtársulat tökébefizetéseinek összege 79,207 kor. 50 fillérben van megállapítva. Törzsbetétenként 18 korona osztalék kifizetését határozták el. A felszámolást bizottság elnökévé Tramer Antalt, tagjaivá Steigerwald Alajos, Szöberényi Gyula, Szijj Sándor, Gavrillette Miklós és Abrudán Károlyt választották meg. A felolvasott jelentések Joó Béla indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki *Reicher Károly* elnöknek, az igazgató választmány, felügyelő-bizottság és a derék tisztviselői karnak.

— **A csabai közraktár.** A csabai termény és áruaktár részvénytársaság, mely közös tulajdonát képezi a *Békéscsabai Takarékpénztár* egyesülete és az *Aradi Ipar és Népbanknak*, pénteken délelött tartotta negyedik évi közgyűlését, melyen *Varságh Béla* igazgató elnökölt. A közgyűlésen résztvettek: *Kristyó* János, Hehs Béla, Keresztes Ferenc, Wallerstein Sámuel, Vinovszky Károly, Fáy Samu dr. Kovács L. Mihály, Havas Mór, Margócsy Miklós dr., Réthy Béla, Urszinyi János dr. és Reisz Jenő társulati intéző. A közgyűlés tudomásul vette a társaság évi jelentését, megadta a mérlegre a felmentvényt. A közraktár fenállása óta az elmúlt év volt forgalomban a leggyengébb s a közgyűlés örömmel értesült arról, hogy ez év első negyedében a forgalom a múlt év hasonló szakához képest, ötszörösen nagyobb.

Dankbarkeit

beraucht mich, gern und totenlos allen Lungen- und Halsleidenden mitzutheilen, wie mein Sohn durch ein einfaches, billiges und erfolgreiches Naturprodukt von seinem langewierigen Leiden befreit wurde.
K. Baumgartl, Gastwirt in Reudel bei Rarlsbad.

3781

Dr. Hubert gyógyintézete

Sebészi és női betegeknek

Apátfalván.

Kényelmes,

228

modern berendezés.

Mérsékelt árak.

Csanádmegyei telephon szám 3.

A

mezőhegyesi cukorgyár
mielőbbi belépésre jól
képzett

456

gőzeke-kezelőt,

továbbá szakképzett

géplakatosokat

keres,

nők előnyben részesülnek.

**Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!**

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat,
utazó bundákat, háló-, ebédlő- és más
butorokat a legmagasabb áron veszek
és eladok rendkívüli olcsó árak
mellétt Kivánatra házhoz is megyek.
Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.
az „Arany ABC” mellett. 281

**Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!**

Saját készítésű

nap és esőernyők,

dizsornyók, kertí ernyők, mérnök-
ernyők és szőrmeáruk óriási vá-
lasztékban.

Ernyő javítások és áthuzatok

2 óra alatt elkészülnek

Bivállalok továbbá dizsornyók újjá-
lakítását is. 281

Nassan R.

Arad, Szabadság tér 19. Rosenbláh
H. és Társa czég mellett.

**50 százalék megtakarítás
a fűtésnél!**

A legjobb találmányu

„Ilona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legöké-
letesebb, szagtalan, tartós parázsszal ég, nincs salakja, nem kormol, nem
füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénél nem drá-
gább és kétszeres fűtőképességgel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog
mindenkit győzei a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — **Megrendelhető:**

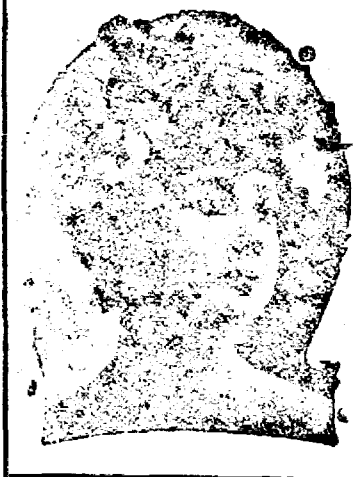
Altman Ede

főelárusítónál

287

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

☎ Telefon szám 46. ☎

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A **Földes-féle MARGIT CREME** gyorsan és biztosan ható
ártalmatlan zser szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattan-
ások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ
legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek an-
nak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után
erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Fagyástól eredő bütykök

eltávolítására,

fagyási viszketegség biztos megszüntetésére
kiválóan jó hatásu a

„Hajós“-féle fagybalzsam.

Ára 1 üvegnek 70 fillér.

Felsőges, páratlan a maga nemében kitűnő zamatu

Szultán-rum-mal

a legélvezetesebb tea ital készíthető.

Ára 1/2 literes üvegnek 1 kor. 60 fillér, 1 liter 3 kor.

A legtartósabb és használatban a legkellemesebb
valódi orosz gummi-szivacsna
dekája 70 fillér.

Fenti szerek kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

3861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Dr. Marschall Lajos

kuvini szőlőbirtokos saját
termésű, feltétlenül tiszta

hegyi borait

mai naptól kezdve Aradon,
Nagy-körut 11. sz. alatt
(keresk. és iparkamarai
székház, földszint balra)

zárt palackokban

árusítja

- Fehér asztali bor 1 liter 70 f.
- Siller bor 1 liter 60 f.
- Bakator 1 liter 90 f.
- Vörös bor (1903. évi) 1 liter 1 k.
- Ugyanaz 7/10 liter 70 f.
- Vörös bor (1895. évi) 1 liter 1 k. 40 f.
- Ugyanaz 7/10 liter 1 k.
- Muskotálybor 7/10 liter 1 k. 50. f.

Az árak palack nélkül értet-
nek, a palackokért darabonként
10 fillér betét hagyandó. Visszaho-
zatal esetén a betét visszaadatik.
Ugyanezen borok hordóban, ku-
vinipincéből, Györök vasuti állomás-
ra szállítva 50 liter, vagy azonfelüli
mennyiségben literenkint 20 fillér-
rel olcsóbban kaphatók. 184

M. kir. szabadalmazott

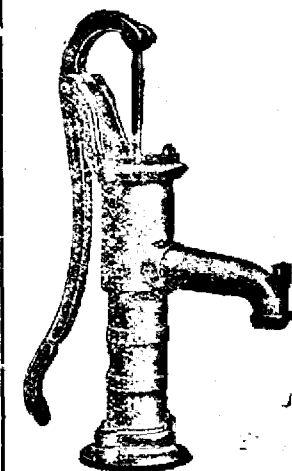
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
hójak és egyéb tisztálanságok
azonnal továbbítatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyo szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros viz hasz-
nálátánál sem tagadják meg a
szolgálat t. — a gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
tül gummirozott kender-csővek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 274
Arad, Rákóczi-utca 27. sz.
Egy borprés eladó.

FARSANGRA!

*Diszes báli meghívók.
. Izléses esküvői és .
eljegyzési értesítések.
Tánczrendek. Belépő
jegyek. Műsorok. Szin-
lapok óriási válasz-
tékban kaphatók az*

Aradi Nyomda Részvénytársaságnál

Aradon.

l
l
e
l
r
e
v
t
é
s
f
f
h
h
h
o
n
t
h
j
v
s
s
h
s

Hölgyek figyelmébe!

Ajánlja magát gyakorlott,
Budapesti

arcz, kéz, (manikür)
hajapoló s hajfestő.

Házhoz is megyen. 301

Szives pártfogást kér

Varga Jusztime

Árpád-tér 3. szám,
— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

Jég

Kristálytisza jeget az egész évad-
ra szállítási kötelezettséggel na-
gyob vevők részére Salacz-, Karo-
lina-, Kiss-utczai jégvermeinkből
alánljunk legolcsóbb árban.

Löwy és Pollák

sörraktárok 514

Karolina-utca 7.

— Telephon 206. —

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14
karatos aranyból és finom
ezüsből, ugyszintén arany,
ezüst, orosz tulaezüst és min-
dennemű fém és inga, fali,
ébredtő órák rendkívül nagy
választékban, olcsó árak mellett
kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerésznél

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
régli színház épület. 232

432—1906. szám.

A borosjenői járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett csermői körorvosi ál-
lás választás utáni betöltésére pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása:

1600 korona évi fizetés, nappali látogatások után 80 fillér,
éjjeli látogatások után 1 kor. 60 fill.

Az orvos lakásán megjelenő betegek után nappal 40 fillér,
éjjel 80 fillér.

Látogatási napokon a körbeli községekben a község házában
megjelenő betegek után 40 fillér.

A körbeli községekbe kiszállásokra a községek természet-
beni fuvart állítanak ki.

A körorvos Csermő nagyközségben a halottkémlési és
vágatási biztosítást is végzi.

A körhöz tartoznak: Csermő, Somoskesz és Barakony nagy-
községek.

A pályázati kérvények kellően felszerelve folyó évi február
28-án d. u. 5 óráig ide benyújtandók.

A választást folyó évi márczius hó 8-án d. e. 10 órakor
tartom meg Csermő község házában. 517

Borosjenő, 1906. évi február hó 3-án.

főszabíró beteg.

Vuculesou,

tb. főszolgabíró.

Intelligens és jó megjelenésű

urak,

kik Arad és vidékén ismeretség-
gel birnak állandó

foglalkozást kaphatnak.

Írásbeli ajánlatok, csakis re-
ferenciák megjelölésével „P. i.
246.“ alatt a kiadóhivatalba kül-
dendők. 472

Szépségápolás

kozmetikai

SZALON,

bol mindenféle szépség hibák, rán-
czos arcokat is, a legújabb mód-
szer szerint sikerrel kezel

Mme Győri

Szabadság tér 18. II. udvar.

Maszinger utca 2. I. emelet.

Szegeden

egy jóforgalmu

kávécsarnok

teljes felszereléssel, zenélő órá-
val, biliárdal stb.

elutazás miatt eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 499

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb
mennyiségben míg a kész-
let tart, akár waggonon-
kint Kurtics állomáson,
akár kisebb mennyiségben
a helyszínén Iratoson hid-
mérlegelve,

eladó.

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Farsangi ujdonságok!

Leltárunkat befejezve

még számtalan cikket soroztunk olcsó el-
adásra, ezek megtekintésére a n. é. közön-
ség szives figyelmét felhívjuk. 3311

Rosenblüh H. és Társa.

Rendkívüli olcsó árban a következő cikkek
kerülnek eladásra:

Párszáz szőnyeg-maradék, prima Tapestry	rendes forgalmi ára	2 frt,	2 frt 20 kr.
	most	1 frt 40 kr.	
Másodrendű Tapestry most		1 frt 20 kr.	
Prima Kidderminster, 90 cm. széles, ren- des forgalmi ára		2 frt 25 kr.	
	most	1 frt 40 kr.	
Ruhaszövet maradékok az utolsó idényből félárban.			
Fehérnemű, egyes darabok, hibátlan áru, rendkívül le- szállított árban.			
Asztalnemű, egyes abroszok, szalvetták és rendkívüli al- kalom szines kávé garnitúrákban.			
Egy 6 személyes duqlaszéles ajour 6 asz- talkendővel		3 frt 75 kr.	
Az árendedmények 25—50%-ig vannak leszámítva.			

a s a n g i u j d o n s á g o k !

PRÓ HIRDETÉSEK.**A Kinek**

ismeretség híján

házasvársra,
szülőre,
fielvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vincsellérre,
körtészre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**AKI**

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy**AKI**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,**AKI**mindenket vétel vagy bérbevételek szél-
jából keresel;**AKI**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az**„ARADI KOZLONY”**

kis hirdetési

rovatát használja.

Üzleti könyvekés irodai cikkek elsőrendű minő-
ségben igen olcsó árakon kapha-
tók Kerpel Izó könyv- és papírke-
reskedésében, Aradon. 2569**Egybenyiló**két szobás udvari (esetleg 1 utcai,
1 udvari szobás) lakást keresek,
konyha és hozzátartozókkal együtt
a Tökölly-tér közelében április hó
1-ére. Ajánlatokat az ér megjelölés-
sével kér, Lakatos Antal Arad-
Buttyin. 496**Ügyvédi naplók**és főkönyvek rendkívül finom erős
papírból egész vászon kötésben bőr
sarokkal 500 oldal tartalommal
24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fla.
Könyv és papírkereskedés. 236**Május 1-ére kiadó**Ferencz-tér 1/a. szám alatt 4 szo-
bás lakás, fürdőszoba egyéb mel-
lékhelyiségekkel, villany világi
tással. 520Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulónak
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Eladó!Egy 600 koronás üzletberendezés
potom áron eladó. Czim a kiadó-
ban. 518**Kiadó!**Egy mézszárszék, ugyisintén több
rendbeli utcai és udvari lakás
május elsejétől Hunyadi-utca 1.
szám alatt. 524**Batthyány-utca 26. sz. alatt
egy 8 szobás****6 szobás lakás**megfelelő mellék helyisé-
gekkel, fürdő-szobákkal.**május hó 1-sőtől
bérbe kiadandó.**Ugyisintén egy kettős 479
lóistálló hintószinnel
Bővebbet**Gaal Ferencz,**

Magyar-utca 2. és 3. sz. alatt.

**Az Aradi Kereskedők
Takarék- és Hitelszövetkezete****(ARAD,****Szabadság-tér 7. sz. l. em.)**

tagjainak

**heti törlesztésre
olcsó kölcsönöket nyújt.**100 kor. kölcsön egy törlesztés-
tel, azaz hetenként 50 fillér befize-
téssel törlesztetik, a melyben a
kamat is bennfoglaltatik. Nagyobb
összegeknél ugyanily arányban emel-
kedik a heti törlesztés. A befize-
tés öt éven át tart, a melynek vé-
geztével a kölcsönvevő tag meg
kapja a szövetkezet öt évi üzleti
eredményből reá eső részt is. A köl-
csön kamatlevonás nélkül folyósítat-
tik.Betáblázott kölcsönök tíz évi
vissza fizetésre is adnak.
1000 kor. összegű, tíz éves kölcsön
hat törlesztéssel azaz hetenként 3
koronával törlesztetik.Tagokul belépni és kölcsönökhöz
jelentkezhetni mindennap délelőtt
tíz órától egy óráig a szövetkezet
irodájában (Arad, Szabadság-tér 7.
sz. l. em.) 386**Nagyvendéglő-bérlet!****ARADON, a Boczkó-utczában levő****Fekete Sas**

szálloda és vendéglő teljes inventárral

bérbeadó.

12 vendégszoba kényelmes berendezéssel.

Nyári kertre átalakítható udvar.

Bővebbet ugyanott, vagy **Kopetkó Károly** urnál

(Minorita-palota.) 497

**Tégla,
Cserép**

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenye téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206--255

Gyári " 515.

Rendelések felvételnek Karolina u.
7. sz. irodámban, vagy Rákóczy-u
23. sz. lakásomon. A téglát vám
és fuvarmentesen saját igáimmal
házhoz szállítom. — A gyárba sa-
ját új műutam vezet. 84**Nekem már****nem kell reklam.**

Mert mindenki tudja, hogy

SZILÁGYI MÁRTON

műrás

a m. kir. Államvasutak szállítójánál s szin-
ház oldala mellett

minden órajavítás csak 90 kr.

Óraüveg 10 kr. mutatós 5 kr.

Egy ébresztő-óra frt 1.40.

Raktáron mindennemű zseb- és falórák
bámulusos olcsó árak mellett, a szin-
ház oldala mellett.Inga, vagy bármilyen nemű fali óráért
házhoz küldök és pontosan megcsinálva
haza szállítom. Csak egy levelezőlapot
tessék írni. 272**Egészen újra takarított
lakás!****A Szt.-Pál-utca 3. sz. házban**az első emeleten lévő 3 utcai
szoba és alkoból álló**lakás****május hó 1-től vagy azonnal is
kiadó.**Ugyanott az első emeleten egy
egész újra takarított, nagyon csi-
nosan butorított két ablakos**utcai szoba**

külön bejáratral

azonnal kiadó.

Bővebbet a házban. 521

Elkülönített8 szobás utcai lakás kiadó Teleky-
utca 15. sz. 478**Hehs Victor**törvényszékiileg bejegyzett és az
egész országban bevezetett **hitel-
tudósító** irodája Aradon, Tö-
köly-tér 6. sz., Frik-ház. Alapít-
tatott 1898. 4601

54—1906. szám.

Árverési hirdetmény.Alulírott kiküldött végrehajtó
az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a
értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy az aradi kir. járásbíróóság
1905. V. 3248/2. számú végzése
által (hivatalból) Bechert Hildes-
heim bécsi cég és több végrehaj-
tatók javára, Hegedüs József aradi
lakos ellen 190 kor. tőke és járu-
lékai erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás alkalmával bíróság le
és felül foglalt és 3349 koronára
becsült inga és zsebtőrak, üzleti
álványok, tizmentes pénzszekrény
és egyebekből álló ingóságok nyil-
vános árverés útján eladatnak.Mely árverésnek a helyszínén,
vagyis Aradon, Boros Benji tér 10.
sz. a leendő eszközzésére 1906. évi
február hó 6. napjának delután 4
óraja határidőül kitűzetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok ezen árveré-
sen az 1881. évi LX. t.-cz. 107.
§-a értelmében a legtöbbet igé-
rőnek becsáron alul is eladatni fog-
nak.Az elárverezendő ingóságok vé-
telára az 1881. évi LX. t.-cikk
108. §-ában megállapított föltételek
szerint lesz kifizetendő.Kelt Arad, 1906. évi január hó
23. napján.**Györffy Arnold,**

522

bíróági végrehajtó.

38—1906. szám.

Arverési hirdetmény.Alulírott kiküldött végrehajtó
az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a
értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy az aradi kir. járásbíróóság
1905. V. 3163/2. számú végzése
által Szarazvámi kréta, méz- és
kőipar r.-társaság végrehajtató ja-
vára, Hartmann János aradi lakos
ellen 184 kor. 50 fill. tőke- és
járulékal erejéig elrendelt kielégi-
tési végrehajtás alkalmával bíróság le-
és fölül foglalt és 800 koronára
becsült 2 darab billiárd-asztalból
álló ingóságok nyilvános árverés
útján eladatnak.Mely árverésnek a helyszínén,
vagyis Aradon, Rákóczy utca 15.
sz. alatt leendő eszközzésére 1906.
évi február hó 6 lk napjának d. u.
4 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok ezen árveré-
sen az 1881. évi LX. t.-cz. 107.
§-a értelmében a legtöbbet igé-
rőnek becsáron alul is eladatni
fognak.Az elárverezendő ingóságok
vételára az 1881. évi LX. t.-cikk
108. §-ában megállapított föltéte-
lek szerint lesz kifizetendő.Kelt Aradon, 1906. évi január
hó 23. napján.**Györffy Arnold,**

523

bíróági végrehajtó.